

เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

สารนิพนธ์
ของ
นางประภาภรณ์ บรรลือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๑๑๑๑
๒๒๒๒๒๒
๓๓

เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ
ของ
นางประภาภรณ์ บรรลือ

12 พ.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

๒ 152837

ประกาศนียบัตร บัณฑิต (2545). เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 /2545 จำนวน 287 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดเจตคติต่อวิชาการบัญชีแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ ลิกอร์ท มีค่าความเชื่อมั่น .9838 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Anaysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก

2. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนแขนงวิชาเอกแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิธีการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษาแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ATTITUDES TOWARDS ACCOUNTING COURSES OF UNDERGRADUATE
STUDENTS IN THE PROGRAM OF BUSINESS ADMINISTRATION OF
RAJABHAT INSTITUTE SUAN SUNANDHA.

AN ABSTRACT
BY
MRS. PRAPAPORN BUNLUE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2002

Prapaporn Bunlue. (2002). *Attitude Towards Accounting Courses of Undergraduate Students in The Program of Business Administration of Rajabhat Institute Suan Sunandha*. Master Project. M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor: Assist. Prof. Supee Limthai.

The Objective of this study was to study the attitude of undergraduate students towards accounting courses in program of business administration, Rajabhat Institute Suan Sunandha in 4 aspects: contents, lecturers, teaching methods and teaching activities, and process of student evaluation. It was compared the attitudes in terms of sex, class, grade point average, major, and previous background in accounting.

The sample size in this study were 287 students registered to the program of business administration in the first semester of 2002 academic year. Questionnaires were used as a tool to collect data. Data have been analyzed by percentage, mean, standard deviation, t - test and One - Way Analysis of Variance.

The results were as follow:

1. Attitude of undergraduate students towards accounting courses was at high level, either analyzed in overall and each aspect, except the aspect of the process of student evaluation was at moderate level.

2. There was no statistical significant difference in overall and each aspect for the attitude of students with different sex, and grade point average .

3. There was no statistical significant difference in overall aspects, but for the aspect of methods and teaching activities, there were statistical significant difference at level .01 for the attitude of students with difference class.

4. There was no statistical significant difference in overall aspect, but for the aspect of student evaluation, there were statistical significant difference at level .01 for the attitude of students with difference major subject.

5. There was no statistical significant difference in overall aspect, but for the aspect of methods and teaching activities, there were statistical significant difference at level .01 for the attitude of students with different previous background.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบสอบสารนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ณัฐยา ประดิษฐ์สุวรรณ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี วรกวิน)
วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากความเมตตากรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลี้มไทย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยเป็นสารนิพนธ์สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตนะ และอาจารย์ณัฐยา ประดิษฐ์สุวรรณ ที่กรุณา ร่วมเป็นกรรมการสอบพร้อมทั้งให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ซึ่งทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์ณี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ให้ความรู้ และให้ประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มีนา เชาวลิต ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณนักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่และครูอาจารย์ทุกท่านที่สั่งสอนและสร้างรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

ประกาศ ณ บรณลือ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ประวัติสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ.....	12
หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ.....	25
ด้านเนื้อหาวิชา	33
ด้านอาจารย์ผู้สอน.....	34
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน.....	37
ด้านการวัดผลและการประเมินผล.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
งานวิจัยในประเทศ.....	43
งานวิจัยต่างประเทศ.....	45
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	46
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	46
ประชากร.....	46
กลุ่มตัวอย่าง.....	46
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	75
ความสำคัญของการวิจัย.....	75
ขอบเขตของการวิจัย	75
สมมติฐานการวิจัย.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
อภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	90
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	104

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์.....	46
2 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร.....	55
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	56
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ด้านเนื้อหาวิชา โดยรวมและรายข้อ.....	57
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยรวมและรายข้อ.....	58
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	59
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ด้านการวัดผลและการประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	60
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ.....	62
9 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เพศ.....	63
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา จำแนกตามระดับชั้น.....	64
11 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับชั้น.....	65
12 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน จำแนกตามระดับชั้น.....	66
13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	67
14 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	68
15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา จำแนกตาม แขนงวิชาเอก.....	69
16 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม แขนงวิชาเอก.....	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการวัดผลและการประเมินผล จำแนกตาม แขนงวิชาเอก.....	71
18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา จำแนกตามวิชาพื้นฐานทางการบัญชีที่เคยศึกษา.....	72
19 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา.....	73
20 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการวัดผลและการประเมินผล จำแนกตาม วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา.....	74

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นรากฐานในกระบวนการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักพิจารณาแก้ไขปัญหา ในการพัฒนาประเทศเพื่อให้มีประสิทธิภาพตามความคาดหวังนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาคน หรือประชาชนให้มีคุณภาพควบคู่กันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสติปัญญา มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะ ตลอดจนบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา คือการพัฒนาคุณภาพของบุคคลในทุกด้าน เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยี จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ให้มีสุขภาพ พลามัยแข็งแรง มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบวิชาชีพ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว รัฐจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์ในอนาคต ในประเด็นการพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยเน้นการศึกษาพัฒนาให้คนไทย มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี เป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้ รู้จักคิดและวิเคราะห์ ใช้เหตุและผลทางวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (รุ่ง แก้วแดง, 2540: 37-38)

กระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ทั้งในด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมือง การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทยและการพัฒนาการศึกษาของไทย จำเป็นที่จะต้องเตรียมคนให้พร้อมให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยในอนาคตได้อย่างสันติสุข การพัฒนาจึงมุ่งที่จะพัฒนาคนหรือคุณภาพของคนให้เป็นการสำคัญในการพัฒนาประเทศ (พยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร, 2541 : 6) จากกระแสการเปลี่ยนแปลงและผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ความต้องการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษา เพื่อให้ตอบสนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (บรรจง ชูสกุลชาติ, 2530 : 15) ดังที่กระทรวงศึกษาธิการรายงานไว้ว่า การศึกษาวิชาชีพเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการขยายตัวด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งรู้จักการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพาณิชยกรรมได้เป็นอย่างดี

สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดสอนภาคปกติ ภาคสมทบ และภาคกศบป. ในระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี เพื่อตอบสนองความต้องการด้านกำลังคนและรองรับการขยายตัวของสังคม เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในอนาคต และความเสมอภาคแก่คนในท้องถิ่น เน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพบัณฑิตเป็นสำคัญ (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา . เอกสารการประชุมหมายเลข 3, 2543:1) ยึดหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ระดับอุดมศึกษา มุ่งผลิตกำลังคนที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งที่เป็นนักวิชาการทั้งวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตามสภาพการ

เปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าของวิทยาการ เปิดโอกาสให้มีการเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี และยึดหลักความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและชุมชน นำไปสู่การพัฒนา ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพ และด้านคุณธรรม

หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ เป็นการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี สายวิชาชีพ เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจ ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจ ให้มีความสามารถเฉพาะทางในระดับวิชาชีพ แยกตามแขนงวิชาเอก เช่น ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สามารถประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ (หลักสูตรสถาบันราชภัฏ. 2543 : 79) แต่การที่จะผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพ และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น มีองค์ประกอบหลายด้านด้วยกัน ผู้เรียนจะต้องมีเจตคติที่ดีในสาขาวิชาชีพที่ตนศึกษา และรักในอาชีพของตน สถาบันการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนต้องพยายามจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาชีพเพื่อให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดี มีความมุ่งมั่นที่จะศึกษา เสริมสร้าง และสั่งสมสมรรถภาพของตนให้สำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้

การศึกษาในหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร โปรแกรมบริหารธุรกิจ วิชาพื้นฐานที่สำคัญซึ่งนักศึกษาทุกคนจะต้องศึกษา คือ พื้นฐานวิชาการบัญชี ซึ่งประกอบด้วยวิชาหลัก 3 วิชา คือ วิชาการบัญชี 1 วิชาการบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ ทั้ง 3 วิชานี้เป็นวิชาที่ต้องศึกษาต่อเนื่องกัน ถ้านักศึกษาไม่สามารถเรียนวิชาการบัญชี 1 ได้อย่างเข้าใจและสามารถฝึกปฏิบัติได้อย่างดีแล้ว จะทำให้ไม่สามารถที่จะศึกษาวิชาการบัญชี 2 และการบัญชีเพื่อการจัดการ ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่วางไว้ จากประสบการณ์ในการสอนที่ผ่านมา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนดไว้ และนักศึกษาบางคนต้องเรียนวิชาการบัญชีใหม่ ทั้ง 3 รายวิชา ทำให้มีผลกระทบกับการวางแผนจัดการเรียนการสอนของสถาบัน การลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนถัดไปของนักศึกษา และนักศึกษาบางคนไม่สามารถเรียนได้จบหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา รวมทั้งเสียโอกาสในการประกอบอาชีพของตน

องค์ประกอบที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเพรสคอต (Prescott.1961 : 7-45) คือองค์ประกอบทางการพัฒนาคน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ และทัศนคติต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับไรท์แฮนด์ (Righthand. 1965 : 68-72) ที่พบว่าตัวทำนายผลการเรียนว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ นั่น คือทัศนคติ หรือเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน และจากผลการวิจัยของบราวน์และโฮลซ์แมน (Brown and Holtzman. 1976 : 4) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อัมพันทันทสม (2535 : 80) ที่กล่าวว่า แม้ว่าบางปัญหาอาจจะคิดว่ามีสาเหตุมาจากสิ่งแวดล้อมหรือบุคคลอื่น ๆ แต่แท้ที่จริงแล้วสิ่งสำคัญคือ ทัศนคติ หรือในบางครั้งเรียก เจตคติ

ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนวิชาการบัญชีในหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จึงมีความต้องการที่จะศึกษาว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ที่ศึกษาในหลักสูตร มากน้อยเพียงไร เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ใน 5 ด้าน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อวิชาการบัญชี ในหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา และเสริมสร้างบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพสู่สังคม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 5 แขนงวิชาเอก คือ แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,080 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 5 แขนงวิชาเอก คือ แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan : 1970 : 607) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้แขนงวิชาเอก ชั้นปีที่ศึกษาเป็นระดับชั้นในการสุ่ม แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้น ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 287 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ระดับชั้น

1.2.1 ชั้นปีที่ 2

1.2.2 ชั้นปีที่ 3

1.2.3 ชั้นปีที่ 4

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (คะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป)

1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.50- 2.99)

1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.49)

1.4 แขนงวิชาเอก

1.4.1 การบริหารทรัพยากรมนุษย์

1.4.2 การบัญชี

1.4.3 การเงินและการธนาคาร

1.4.4 การตลาด

1.4.5 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1.5 วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

1.5.1 การบัญชี 1

1.5.2 การบัญชี 1 และการบัญชี 2

1.5.3 การบัญชี 1, การบัญชี 2 และการบัญชีเพื่อการจัดการ

2. ตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อวิชาการบัญชี แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านเนื้อหาวิชา

2.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน

2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ หมายถึง กลุ่มวิชาที่อยู่ในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ประกอบด้วยหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 33 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 106 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต

2. เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษา โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีต่อวิชาการบัญชี เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอน วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลและการประเมินผล โดยจำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหาวิชา หมายถึง เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา มีความทันสมัย และก้าวหน้าอยู่เสมอ เนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เนื้อหาวิชาที่น่าสนใจและน่าศึกษา หรือมีความยุ่งยากซับซ้อน น่าเบื่อหน่าย

2.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน หมายถึง เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อผู้สอน ซึ่งมีความตั้งใจในการสอน มีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นต่อการสอน มีความเอาใจใส่ดูแลนักศึกษาดี เป็นที่ปรึกษาหารือ และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา หรือมีความเข้มงวดกับนักศึกษา

2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการสอนที่ครูใช้สอน ทำให้การสอนวิชาการบัญชีน่าสนใจหรือไม่น่าสนใจ การมอบงานหรือแบบฝึกหัด การเลือกเอกสารหรืออุปกรณ์การสอนมาใช้ในการสอน การเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งมีผลทำให้นักศึกษาชอบที่จะศึกษา หรือเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาการบัญชี

2.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล หมายถึง เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการวัดผลและการประเมินผล การกำหนดเกณฑ์การวัดผลให้เหมาะสมกับผู้เรียน การออกข้อทดสอบให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการสอบ ความยากง่ายของข้อสอบ ความสอดคล้องของข้อสอบกับเนื้อหาที่เรียน การตรวจแบบฝึกหัดและแจ้งผลงานระหว่างเรียน รวมทั้งการแจ้งผลการทดสอบ

3. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ ในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

4. แขนงวิชาเอก หมายถึง กลุ่มวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ แยกตามความถนัดเฉพาะด้าน รวม 5 แขนงวิชาเอก คือ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

5. ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นปีที่นักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ได้แก่ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมที่แสดงถึงความสามารถของนักศึกษา ซึ่งวัดผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 โดยแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 – 2.99

6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.49

7. ระดับปริญญาตรี หมายถึงหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ที่ใช้ระยะเวลาศึกษา 4 ปี ของคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏที่เปิดสอนในแต่ละสาขาวิชา ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

8. วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา หมายถึงรายวิชาการบัญชีที่นักศึกษาได้เคยศึกษามาแล้ว ในสถาบันการศึกษาเดิม หรือศึกษาในหลักสูตรของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งได้แก่วิชาการบัญชี 1 วิชาการบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ ซึ่งมีคำอธิบายรายวิชาดังนี้

8.1 การบัญชี 1 (รหัสวิชา 3521101) ศึกษาแม่บทการบัญชี หลักบัญชีคู่ วิเคราะห์รายการค้า บันทึกการรายการในสมุดรายวันขั้นต้น สมุดบัญชีแยกประเภท กระดาษทำการ จัดทำงบทดลอง การปรับปรุงและปิดบัญชี การทำงานการเงินของกิจการให้บริการและกิจการซื้อขายไป และการบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม การบัญชีเกี่ยวกับกิจการไม่แสวงหากำไร

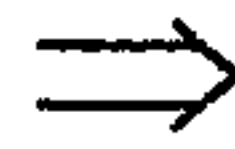
8.2 การบัญชี 2 (รหัสวิชา 3521102 . วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : 3521101 การบัญชี 1) ศึกษาการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร ระบบเงินสดย่อย ตัวเงินรับ ลูกหนี้ เงินลงทุน สินค้าคงเหลือ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ การคิดค่าเสื่อมราคา ทรัพย์สินถาวรธรรมดา สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หนี้สินหมุนเวียน เช่น เจ้าหนี้การค้า ตัวเงินจ่าย ระบบใบสำคัญและส่วนของเจ้าของ บัญชีอุตสาหกรรมขนาดย่อม

8.3 การบัญชีเพื่อการจัดการ (รหัสวิชา 3524301. วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : 3521102 การบัญชี 2 และ 3531101 การเงินธุรกิจ) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการควบคุม และการตัดสินใจ โดยศึกษาเกี่ยวกับการบัญชีต้นทุนรวม และการบัญชีต้นทุนผันแปร การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณต้นทุน ปริมาณกำไร การวิเคราะห์ต้นทุนภาษี และข้อจำกัดของข้อมูลต่าง ๆ การจัดทำงบประมาณ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงทางการเงิน และงบกระแสเงินสด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. เพศ
2. ระดับชั้น
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แขนงวิชาเอก
5. วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

ตัวแปรตาม

เจตคติต่อวิชาการบัญชี แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. ด้านเนื้อหาวิชา
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาเอกแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่เคยเรียนวิชาพื้นฐานการบัญชีแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา/ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประวัติสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา BB๔
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ P11
3. หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ครุ.พ.ศ. ๒๕๖๖ ๑๖๘.
4. ด้านเนื้อหาวิชา ๖๖
5. ด้านอาจารย์ผู้สอน 34
6. ด้านวิธีสอนกิจกรรมการเรียนการสอน 3๗
7. ด้านการวัดผลและการประเมินผล
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4๖

BB ๔

ประวัติสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ตั้งอยู่เลขที่ 1 ถนนอุททองนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พื้นที่เดิมเป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังดุสิตเขตพระราชฐานในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างเป็นสวนป่าสำหรับเสด็จประพาส เพื่อสำราญพระอริยาบถและเป็นที่อาศัยในวังหน้าสำหรับเจ้าจอมของพระองค์ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “สวนสุนันทา”

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สวนสุนันทาได้เป็นที่ประทับของพระมเหสี พระราชธิดา และเจ้าจอมมารดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน 32 ตำแหน่ง รวมทั้งอาคารที่พักของบรรดาข้าราชการ โดยสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา ประทับ ณ อาคารสายสุทธาสนพดล ตั้งแต่ พ.ศ. 2467 เนื่องจากมีผู้นำบุตร และหลานของตนมาถวายตัวต่อสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา เป็นจำนวนมาก สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา จึงทรงให้สร้างโรงเรียนนิภาคาร สอนตามหลักสูตรการศึกษาสมัยนั้น รวมทั้งอบรมมารยาทและการฝีมือด้วย ดำเนินกิจการไปโดยปริยาย

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ดำริที่จะให้เป็นที่พักอาศัยของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่คณะรัฐมนตรีลงมติให้ใช้สถานที่นี้ให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษาของรัฐ กระทรวงธรรมการจึงได้จัดตั้งให้เป็นสถานศึกษาสำหรับกุลสตรี ชื่อ “โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย” เปิดเรียนเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2480 ในระยะเริ่มแรกการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายฝึกหัดครูและฝ่ายสามัญ มีภาระกิจในการผลิตครูสตรี วุฒิ ป.ป. และรับผิดชอบในการสอนนักเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 8 และเปิดสอนแผนกเลขานุการด้วย โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยได้รับโอนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7-8 จากโรงเรียนสามัญหญิง 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนสตรีโชติเวช มาเรียนรวมกัน ย้ายนักเรียนฝึกหัดครูประถมจากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ และย้ายนักเรียนประจำทุกชั้นจากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์มารวมด้วย ยุบโรงเรียนสตรีโชติ

เวช ย้ายนักเรียนทุกชั้นมาเรียนรวมกันที่โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยทั้งหมด ด้วยเหตุนี้โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยจึงเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประถมแห่งเดียวของประเทศไทยในสมัยนั้น สังกัดกรมวิสามัญศึกษา แผนกวิสามัญ

ในปี พ.ศ. 2501 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญที่จะผลิตครูให้เพียงพอับความต้องการของประเทศ และปรับปรุงหลักสูตรฝึกหัดครูให้ทันสมัยมากขึ้น จึงยุบเลิกหลักสูตร ป.ป , ป.ว. และ ป.ม. และได้เปิดสอนหลักสูตร ป.กศ. และ ป.กศ. ชั้นสูงขึ้นแทน และเพื่อความเหมาะสม จึงยกฐานะของโรงเรียนฝึกหัดครูที่สามารถเปิดสอนถึงชั้นประกาศนียบัตรครูมัธยมขึ้นเป็นวิทยาลัย โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยจึงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับอนุมัติให้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และแยกตัวออกไปจากกรมการฝึกหัดครู วิทยาลัยเอกชน และฝ่ายอาชีวศึกษา สามารถเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีได้ประกอบกับกรมการฝึกหัดครูมีนโยบายที่จะผลิตครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น จึงได้มีการเสนอพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ให้สามารถเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี ขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2518 โดยใช้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นการชั่วคราว ในปีถัดไปคือ ปี พ.ศ. 2519 จึงได้ใช้หลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู

ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ชื่อตำแหน่งผู้บริหารได้เปลี่ยนเป็นอธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง

โครงสร้างการบริหารของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาประกอบด้วย อธิการ รองอธิการ 3 ฝ่าย คือ รองอธิการฝ่ายบริหาร รองอธิการฝ่ายวิชาการ และรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา มีคณะวิชา 3 คณะคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้บริหารระดับคณะวิชา คือหัวหน้าคณะวิชา ผู้บริหารระดับภาควิชา คือ หัวหน้าภาควิชา

สำหรับการบริหารงานในโรงเรียนสาธิตนั้น ในช่วงระยะเวลาที่ศาสตราจารย์สมจิต ธนสุกาญจน์ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยครูสวนสุนันทา มีอาจารย์ใหญ่ 1 คน รับผิดชอบ ดูแลทั้งโรงเรียนประถมสาธิต และโรงเรียนมัธยมสาธิต ซึ่งผู้ในสังกัดคณะวิชาครุศาสตร์อยู่ระยะหนึ่ง ต่อมาได้มีการแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่รับผิดชอบดูแลแต่ละ 1 คน ในช่วงระยะเวลาที่อาจารย์จำเริญ เสกธีระ ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูสวนสุนันทา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมสาธิตได้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์อีกตำแหน่งหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นอาจารย์ในสังกัดคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เนื่องจากมีปัญหาการผลิตครูเกินความต้องการ กระทรวงศึกษาจึงมีนโยบายให้ลดจำนวนนักศึกษาครูลง กรมการฝึกหัดครูจึงได้ดำเนินการขอแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 และได้มีการเสนอพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ขึ้นใช้แทน ให้วิทยาลัยครูสามารถจัดการศึกษาได้ถึงระดับปริญญาตรี ผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการศึกษา การบริหารงานของวิทยาลัยครูในช่วงระยะเวลานี้ ได้รวมกลุ่มเป็นสหวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการประสานงานและร่วมมือกันในการดำเนินงานบางอย่าง เช่น การสอบคัดเลือกนักศึกษาการประสานขอความร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาการ เป็นต้น อนึ่งการรวมกลุ่มวิทยาลัยครูเป็นสหวิทยาลัย ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานภายในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง วิทยาลัยครูสวนสุนันทาอยู่ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ถึงแม้ว่า วิทยาลัยครูจะได้ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ นอกเหนือจากสาขาวิชาการศึกษาแล้วก็ตาม แต่จากการที่สถาบันการศึกษาแห่งนี้ยังมีชื่อเรียกว่า “วิทยาลัยครู” ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาอื่นขาดโอกาสในการทำงาน เนื่องจากฝ่ายจ้างงานยังคงมีความเข้าใจว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู

จะต้องเป็นผู้ที่ประกอบแต่วิชาชีพครูเท่านั้น เหตุผลดังกล่าวได้เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อเปลี่ยนคำว่า “วิทยาลัยครู” ให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง และเพื่อประโยชน์ต่อนักศึกษาในสถาบัน หรือวิทยาลัยครูทั่วประเทศ และในปี พ.ศ. 2535 ได้มีเหตุการณ์ที่สำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ของวิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง เนื่องด้วยในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 สำนักพระราชพิธีการ พระบรมมหาราชวัง ได้มีหนังสือแจ้งถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “สถาบันราชภัฏ” เป็นชื่อสถาบันการศึกษาในกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ แทนชื่อ “วิทยาลัยครู” ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2537 วุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2537 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2538 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 25 มกราคม 2538

ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 สถาบันราชภัฏเป็นส่วนราชการในสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีภารกิจคือ ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตรายและส่งเสริมวิทยฐานะครู ในส่วนที่เกี่ยวกับตำแหน่งของ ผู้บริหาร ผู้บริหารของสถาบันราชภัฏจะมีชื่อเรียกตำแหน่งเป็นอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชา

ในปัจจุบันสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาเปิดสอน ภาควิชา ภาควิชา และภาค กศ.บป ในระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี 4 สาขาวิชา ได้แก่

1. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เปิดสอน 16 โปรแกรมวิชา
2. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เปิดสอน 11 โปรแกรมวิชา
3. สาขาวิชาศิลปศาสตร์ เปิดสอน 14 โปรแกรมวิชา
4. สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ เปิดสอน 3 โปรแกรมวิชา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

1. เจตคติ

1.1. ความหมายของเจตคติ

เจตคติ (Attitude) มาจากคำว่า “Aptus” ซึ่งตรงกับคำว่า เหมาะเจาะ (Fitness) หรือการปรุงแต่ง (Adaptedness) (ศักดิ์ สุนทรเสนี 2531:1) เดิมใช้คำว่า ทัศนคติ ต่อมากรมการบัญญัติศัพท์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของราชบัณฑิตยสถานให้ใช้คำว่า “เจตคติ” (ดุขฎิ วัฒนคามินทร 2544 : 9)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 238) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ท่าที หรือความรู้สึก ความคิดเห็น ของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายของ เจตคติ ไว้หลายลักษณะดังนี้

เครทซ์ และครัทซ์ฟิลด์ (Krete and Crutchfield. 1948 : 152) กล่าวว่า เจตคติเป็นผลรวมของกระบวนการที่ก่อให้เกิดสภาพจิตใจ อารมณ์ การยอมรับ ซึ่งกระบวนการ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ของบุคคล

นิวคอมบ์ (Newcomb .1954 : 128) กล่าวว่าเจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ซึ่งคนเราได้รับ อาจมากหรือน้อยก็ได้ เจตคติแสดงออกได้ทางพฤติกรรมซึ่งแบ่งออกได้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ การแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ ชอบ หรือเห็นด้วย ลักษณะนี้เรียกว่า เจตคติเชิงบวก หรือเชิงนิมาน (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่งคือการแสดงออกที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เบื่อหน่าย ซิงซัง ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า เจตคติเชิงลบ หรือเชิงนิเสธ (Negative Attitude)

กู๊ด (Good. 1957 : 48) ได้กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อม ที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหา หรือ หนี หรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง เช่น รักเกลียดกลัว ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 564) กล่าวว่า เจตคติ คือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวความคิดใด หรือสภาพการณ์ใดในทางเข้าหาหรือ หนีออกห่าง และ เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อไป ในทางเอนเอียงไปในลักษณะเดิม เมื่อพบกับสิ่งดังกล่าวนั้นอีก

เธอร์สโตน (Thurstone . 1967 : 39) กล่าวว่า เจตคติ เป็นระดับของความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจเป็นอะไรก็ได้หลายอย่าง เป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล บท ความ องค์การ ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้ผู้รู้สึกสามารถบอกความแตกต่างได้ว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับเคนด์เลอร์ (Kendler. 1974 : 671) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ คือความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่จะสนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บางอย่าง บุคคล สถาบัน หรือแนวความคิดบางอย่าง การแสดงออกของเจตคติโดยอาศัยพฤติกรรมแบ่งออกเป็นสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ แสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เรียกว่า เจตคติทางบวก และแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ เรียกว่า เจตคติทางลบ และเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

โรเคิช (Rokeach. 1970 : 112) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

ไตรแอนดิส (Triandis. 1971 : 2) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ที่ประเมินจากความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ ตลอดจนความคิดเห็น ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องในทิศทางที่ประเมินไว้

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2518 : 13) ได้ให้ความหมายของเจตคติ คือ ความพร้อมที่จะตอบสนองหรือแสดงความรู้สึกต่อวัตถุ สิ่งของ คน และสังคมอื่น ๆ ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกหรือการตอบสนองดังกล่าวอาจเป็นไปในทางชอบ (เข้าหา) หรือไม่ชอบ (หลีกเลี่ยงหรือถอยหนี)

ชัยยงค์ ขามรัตน์ (2523 : 11 – 12) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความเห็น หรือความรู้สึกอันเป็นสภาวะความพร้อมของจิตใจซึ่งเกิดจากประสบการณ์ เป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้นจึงสามารถอธิบายลักษณะทั่วไปของ เจตคติได้ดังนี้

1. เป็นสภาพของจิตใจและประสาทซึ่งอาจแสดงให้เห็นได้ทางพฤติกรรม
2. เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะของเจตคติที่เกิดขึ้น
3. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นระบบ เป็นกลุ่ม และจัดระบบได้แล้วในตัวเอง คือ เมื่อเกิดเจตคติต่อสิ่งใดแล้วจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน และมีพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับเจตคตินั้น

4. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ และประสบการณ์มีส่วนช่วยในการสร้างเจตคติ
5. เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก พฤติกรรมที่แสดงออกต่อสิ่งใด อย่างไร นั้นจะขึ้นอยู่กับเจตคติ เป็นสำคัญ
6. เป็นสภาพจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคนก็ได้รับความรู้และผ่านการเรียนรู้มาก อย่างไรก็ตามเจตคติอาจเปลี่ยนแปลงได้ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม

ศศิธร หาคำ (2533 : 14) สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ หมายถึงความรู้สึก ทำที่ที่ดีและไม่ดี เห็นด้วย พอใจหรือไม่พอใจ เฉย ๆ ของบุคคลหรือคณะ ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ จากสังคมหรือสิ่งแวดล้อม

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 54) สรุปสิ่งที่เรียกว่า เจตคติ หรือ ทศนคติ เป็นความรู้สึกเชื่อ ศรัทธาต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนเกิดความรู้สึกที่จะแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคดียังไม่เป็นพฤติกรรม แต่เป็นตัวการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม ดังนั้น เจตคติจึงเป็นคุณลักษณะของความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในใจ

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก หรือความคิดเห็นของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความรู้สึก หรือความคิดเห็นนั้น ออกมาในลักษณะที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ และเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้สามารถสร้างขึ้นได้และเปลี่ยนแปลงได้

1.2 ประเภทของเจตคติ

เจตคติแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. เจตคติทั่วไป (General Attitude) ได้แก่ สภาพของจิตใจโดยทั่วไป เป็นแนวคิดประจำตัวของบุคคล เจตคติโดยทั่วไปได้แก่ ลักษณะของบุคลิกลักษณะอันกว้างขวาง เช่น การมองโลกในแง่ดีการเกรงในระเบียบประเพณี เป็นต้น

2. เจตคติเฉพาะอย่าง (Specific Attitude) ได้แก่ สภาพทางจิตใจที่บุคคลมีต่อวัตถุ สิ่งของ บุคคล สถานการณ์และสิ่งอื่น ๆ เจตคติเฉพาะอย่างนี้จะแสดงออกในลักษณะชอบไม่ชอบสิ่งนั้นคนนั้น ถ้าชอบหรือเห็นดีด้วยก็เรียกว่ามีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าไม่ชอบและเห็นว่าไม่ดีต่อสิ่งนั้นเป็นการจำเพาะเจาะจง เช่น นักเรียนไม่ชอบครูคนนี้ก็เรียกว่าเจตคติที่ไม่ดีต่อครูคนนี้ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ก็แสดงว่านักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

นอกจากนี้เจตคดียังแบ่งได้เป็น 5 ชนิดคือ

1. เจตคติ ในด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ (Affective Attitude) ประสบการณ์ที่คนหรือสิ่งของได้สร้างความพึงพอใจและความสุขใจ จะทำให้มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นคนนั้น ตลอดจนคนอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน แต่ถ้าประสบการณ์ในคนนั้นสิ่งนั้นทำให้เกิดความทุกข์เจ็บปวด ไม่พอใจก็จะทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อคน

นั้น สิ่งนั้น เช่น นักเรียนไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์เรียกว่าเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ เนื่องจากเคยสอบตกเรียนแล้วไม่เข้าใจ ถูกครูดูและเข้มงวด เป็นต้น

2. เจตคติทางปัญญา (Intellectual Attitude) เป็นเจตคติที่ประกอบด้วยความคิดและความรู้เป็นแกน บุคคลอาจมีเจตคติต่อบางสิ่งบางอย่างโดยอาศัยการศึกษา ความรู้จนเกิดความเข้าใจและมีความสัมพันธ์กับจิตใจคือ อารมณ์และความรู้สึกร่วม หมายถึง มีความรู้จนเกิดความซาบซึ้งเห็นดีเห็นงามด้วย เช่น เจตคติที่ดีต่อศาสนา เจตคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด

3. เจตคติทางการกระทำ (Action – oriented Attitude) เป็นเจตคติที่พร้อมจะนำไปปฏิบัติเพื่อสนองความต้องการของบุคคล เจตคติที่ดีต่อการพูดจาไพเราะอ่อนหวานเพื่อให้อื่นเกิดความนิยมชมชอบ เจตคติที่ดีต่องานในสำนักงาน

4. เจตคติทางด้านความสมดุล (Balanced Attitude) ประกอบด้วยความสัมพันธ์ทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ เจตคติทางปัญญาและเจตคติทางการกระทำเป็นเจตคติที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายของตน และเสริมแรงกระทำเพื่อสนองความต้องการของตนต่อไป

5. เจตคติในการป้องกันตัว (Ego – defensive Attitude) เป็นเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันตนเองให้พ้นจากความขัดแย้งภายในใจ ประกอบด้วยความสัมพันธ์ทั้ง 3 ด้านคือ ความสัมพันธ์ด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ ด้านปัญญาและด้านการกระทำ เช่น ความก้าวร้าวของนักเรียน เกิดจากถูกเพื่อนรังแก จึงแสดงออกเป็นการระบายความขัดแย้งหรือความตึงเครียดภายในได้อย่างหนึ่ง ทำให้จิตใจดีขึ้น

1.3 องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคตินั้น เซฟเวอร์ (Shaver. 1977 : 167-170) กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) หมายถึงการรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินสิ่งเร้านั้น ๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว

3. องค์ประกอบพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียง ที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการประเมินผลพฤติกรรมที่คิดจะแสดงออกมา จะสอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ เช่นคนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อศาสนาก็จะไม่สนใจเข้าวัดฟังธรรมหรือผู้ที่มีเจตคติต่อการเรียนดีก็จะพยายามที่จะเรียนให้ดีและเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด จะต้องประกอบด้วยทั้งสามองค์ประกอบนี้เสมอ แต่จะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป โดยปรกติ บุคคลมักจะแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับเจตคติที่มีอยู่ แต่ก็ไม่เสมอไปทุกกรณี ในบางครั้งเรามีเจตคติอย่างหนึ่งแต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมตาม

เจตคติที่มีอยู่ เช่น เจตคติไม่ดีต่อเพื่อนบางคนจนอยากจะแกล้ง แต่ก็ไม่ได้ทำเพราะเป็นสิ่งที่จะถูกตำหนิได้ ดังนั้นการที่เราจะได้ทราบถึงความคิด ความรู้สึก ความเชื่อหรือเจตคติของบุคคล จึงไม่ใช่แน่นอนและอาจจะไม่ถูกต้องเสมอไป

1.4 คุณลักษณะของเจตคติ

เจตคติมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัว บุคคล การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติแม้ว่าประสบการณ์ที่เหมือนกัน ก็จะมีเจตคติที่แตกต่างกันไป ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น

2. เจตคติเป็นการเตรียม หรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะตอบสนอง มีลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ และจะเกี่ยวเนื่องกับอารมณ์ด้วย เป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยได้และบางครั้งไม่ค่อยมีเหตุผล

3. เจตคติมีทิศทางของการประเมิน ทิศทางของการประเมินคือ ลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือการประเมินว่าชอบ พอใจ เห็นด้วยก็คือเป็นทิศทางในทางที่ดี เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวก ถ้าการประเมินในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบไม่พอใจก็มีทิศทางในทางลบ เจตคติทางลบไม่ได้หมายความว่าไม่ควรมีเจตคตินั้น แต่เป็นเพียงความรู้สึกในทางไม่ดี เช่น เจตคติในทางลบต่อการคดโกงต่อการเล่นการพนัน การมีเจตคติในทางบวกต่อการโกหก การสูบบุหรี่ เป็นต้น

4. เจตคติมีความเข้ม คือมีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากหรือไม่เห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียดที่สุดก็แสดงมีความเข้มสูงไปอีกทางหนึ่ง

5. เจตคติมีความคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่นและมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของคนนั้น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใดทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายใน เป็นสภาวะทางจิตใจซึ่งหากไม่ได้แสดงออก ก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่าบุคคลนั้น มีเจตคติอย่างไรในเรื่องนั้น เจตคติที่เป็นพฤติกรรมภายนอกจะแสดงออกเนื่องจากถูกกระตุ้นและการกระตุ้นนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ ร่วมอยู่ด้วย เช่นบุคคลแสดง ความไม่ชอบด้วยการดูคำคนอื่น นอกจากไม่ชอบคนนั้นแล้วอาจจะเป็นเพราะถูกทำทายนก่อน

7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนองขึ้น แต่ก็ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออกจากพฤติกรรมภายใน และพฤติกรรมภายนอกจะตรงกันเพราะก่อนแสดงออกบุคคลนั้นปรับปรุงให้เหมาะกับปทัสถานของสังคมแล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก

เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของบุคคลจึงเกิดขึ้นจากเงื่อนไข 4 ประการคือ

1. การเพิ่มและการรวมกันของการตอบสนองที่เกิดจากการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และจากบุคคลต่าง ๆ เช่น จากบ้าน โรงเรียนและสังคม

2. แบบแผนของตนเอง ความแตกต่างของประสบการณ์ทำให้เกิดเจตคติของแต่ละคนแตกต่างกันไป เจตคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของตนแล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคนนั้น

3. อิทธิพลของประสบการณ์ ที่เกิดขึ้นอย่างกระทันหัน หรือความตกใจ จะเป็นผลให้จดจำประสบการณ์นั้นได้นาน ๆ เป็นสิ่งที่ทำให้คนมีเจตคติต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น เคยขึ้นรถเมล์แล้วประสบอุบัติเหตุก็จะพยายามหลีกเลี่ยงไม่ขึ้นรถเมล์สายนั้น

4. การเลียนแบบ คนเราชอบหรือมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบบุคคลสำคัญที่เราชื่นชอบ เจตคติจึงเน้นการถ่ายทอดจากคนที่เราพึงพอใจและนับถือ เช่น เจตคติจากพ่อแม่มาถึงลูก

1.5 การวัดเจตคติ

เนื่องจากเจตคติก่อนไปทางนามธรรมมากกว่ารูปธรรม เป็นความรู้สึกความเชื่อของบุคคลซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง การวัดเจตคติจึงไม่สามารถจะวัดได้โดยตรง แต่วัดได้จาก แนวโน้มของบุคคลที่แสดงออกทางภาษา และวัดในรูปของความเห็น การวัดเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดและผู้ใดอาจจะใช้วิธีการสังเกตจากการกระทำ คำพูดการแสดงสีหน้าท่าทาง หรือสัมภาษณ์ความรู้สึกนึกคิดของเขา แต่แบบวัดหรือเครื่องมือที่นักจิตวิทยานิยมใช้กันมากจะอยู่ในรูปของ แบบสอบถาม หรือแบบสำรวจเรียกว่าแบบวัดทางเจตคติ

ในการวัดนั้นควรมีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. การศึกษาเจตคติ เป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะคงเส้นคงวาหรืออย่างน้อยก็เป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง
2. เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดเจตคติจึงเป็นการวัดทางอ้อม จากแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือพฤติกรรมที่มีแบบแผนคงที่
3. การศึกษาเจตคติของบุคคล มิใช่แต่เป็นการศึกษาทิศทางเจตคติของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อยหรือความเข้มของเจตคตินั้นด้วย

1.6 เครื่องมือวัดเจตคติ

กระบวนการสร้างแบบวัดทางเจตคติมีหลายมาตราดังนี้คือ

1. การสร้างแบบวัดเจตคติ ตามวิธีของเทอร์สโตน (Thurstone 's Equal Appearing Interval Scale 1929) เทอร์สโตนเสนอหลักการว่าข้อความที่ใช้เป็นเครื่องวัดแต่ละข้อความจะแทนความมากน้อยของเจตคติในเรื่องนั้น ๆ และช่วงระหว่างข้อความมีระยะห่าง ๆ กัน ตามแบบวัดโดยทฤษฎีนี้ ถ้าคน ๆ หนึ่งยอมเห็นด้วยกับข้อความใดบางข้อแล้ว สามารถบอกได้ว่าเจตคติของเขาอยู่ ณ ที่ใดในแบบวัดเจตคตินั้น ขั้นตอนการสร้างมี 7 ขั้นตอนคือ

1.1 การรวบรวมข้อความขั้นต้น ข้อความนี้จะครอบคลุมแบบวัดเจตคติที่ต้องการจะวัดจากทางด้านที่ยอมรับมากที่สุดเมื่อได้ข้อความมากพอและครอบคลุมแล้ว การตรวจและพิจารณาเขียนใหม่ให้ได้ข้อความที่รัดกุม

1.2 การกำหนดค่าของข้อความ โดยทำการประเมินค่า เพื่อกำหนดน้ำหนักของข้อความว่าควรอยู่ในตำแหน่งใด ในแบบวัดเจตคติโดยให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการวัดเจตคติเป็นผู้กำหนด โดยเรียกบุคคลเหล่านี้ว่าผู้ตัดสิน แล้วดำเนินการพิมพ์ข้อความที่ต้องการลงบัตรข้อความละ 1 บัตร เลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ตัดสินแต่ละคนเลือกจัดข้อความในบัตรแยกเป็น 11 กลุ่ม เรียงจากกลุ่มข้อความที่ไม่ชอบเลย ไปจนถึงกลุ่มข้อความที่ชอบที่สุดต่อเรื่องนั้น ๆ การจัดกลุ่มข้อความเป็น 11 กลุ่มนี้ถือว่าข้อ

ความแต่ละกลุ่มอยู่ในอันตรภาคที่ต่อเนื่องกัน และแต่ละอันตรภาค ต่างเท่ากัน ดังนั้น จึงมีแบบวัดเป็น 11 ตำแหน่ง

1.3 กำหนดค่าของข้อความ โดยนำผลการตัดสินทั้งหมดมาแจกแจงนับว่าข้อความหนึ่งๆ ถูกจัดอยู่ในกลุ่มใดกี่ครั้ง และหาค่ามาตราส่วน (Scale value) ของข้อความแต่ละข้อความโดยพิจารณาค่ามัธยฐาน และวิธีการเลือกข้อความนั้น พิจารณาจากค่าที่ได้ ซึ่งเรียกว่าค่า Q (Q value) ค่า Q ต่ำถือว่าข้อความดี และค่า Q สูงถือว่าข้อความไม่ดี

* แปลง P. 22 เป็น P. 23

2. การสร้างแบบวัดเจตคติ ตามวิธีการ ของลิเคิร์ท (Likert's Summated Rating Scale 1932) มีหลักการสร้างว่า การจัดให้มีข้อความที่แสดงเจตคติต่อที่หมายในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น คำตอบของแต่ละข้อความจะมีให้เลือกตอบ 5 ช่วง ตั้งแต่เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างมาก ลำดับขั้นตอนของการสร้างมีดังนี้

2.1 รวบรวมข้อความ แต่ละข้อความต้องมีลักษณะที่คนมีเจตคติต่าง ๆ กัน ตอบต่างกัน และหลีกเลี่ยงข้อความที่มี 2 ความหมาย

2.2 ตรวจสอบข้อความนั้นว่า เหมาะสมกับการตอบเพียงใดในลักษณะของ 5 ช่วงดังกล่าว

2.3 การทดลองดูว่ามีข้อความใดไม่ชัดเจนหรือคลุมเพื่อการแก้ไข

2.4 การให้น้ำหนักคะแนนของความเห็นในแต่ละระดับตามวิธีการของลิเคิร์ท ทำให้มาตรการวัดของเขาใช้ได้สะดวกมาก เพราะใช้การกำหนดค่าแบบจงใจ เพื่อให้เป็นค่าน้ำหนักประจำของแต่ละระดับความเห็นเหมือนกันทุกข้อความ

เมื่อแต่ละระดับความเห็นของแต่ละข้อความวัดเจตคติมีค่าประจำตายตัว การที่จะหาว่าบุคคลใดมีเจตคติเป็นอย่างไร ก็ใช้วิธีการรวมน้ำหนักหรือคะแนนจากการตอบทุกข้อความของแต่ละคน ถ้าน้ำหนักรวมจากการตอบข้อความทั้งหมดมีค่าสูงหรือได้คะแนนสูง แสดงว่าระดับเจตคติของบุคคลนั้นต่อสิ่งนั้น เป็นไปในลักษณะพอใจหรือคล้อยตาม ย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นหรือมีความไม่พอใจในสิ่งนั้น คะแนนหรือน้ำหนักที่ใช้แทนระดับเจตคติดังกล่าว

3. การสร้างแบบวัดเจตคติของออสกู๊ด (Osgood's Semantic differential Scale 1955) เขามีแนวความคิดว่า ความคิดรวบยอดต่าง ๆ มีความหมาย ความหมายของความคิดรวบยอดประกอบด้วยลักษณะสำคัญที่จะบรรยายความคิดรวบยอดนั้น ๆ หลายลักษณะด้วยกัน ความคิดรวบยอดมีหลายมิติ เขาจึงสร้างแบบวัดขึ้นโดยใช้ความหมายทางภาษาที่เป็นคำคุณศัพท์ต่าง ๆ อธิบายความหมายของสิ่งเร้าที่มีส่วนสัมพันธ์บุคคล

หลักการเบื้องต้นของการสร้างแบบวัดมีดังนี้

3.1 กระบวนการในการอธิบาย ตัดสินใจ หรือประเมินความคิดรวบยอดของบุคคลนั้นสามารถเขียนแทนได้ในเชิงปริมาณที่อยู่ในช่วงของการวัดทางจิตวิทยา ซึ่งมีความเข้มมากน้อย ตามคุณลักษณะของคุณศัพท์ 2 ตัว ดี - เลว , สวย - น่าเกลียด เป็นต้น

3.2 แนวทางในการอธิบายความคิดรวบยอดของแต่ละบุคคลในแต่ละช่วงของการวัด จะมีลักษณะเป็นมิติเดียว และไม่ขึ้นอยู่กับการวัดอื่น ๆ

3.3 การตอบสนอง หรือการประเมินแต่ละบุคคลที่มีต่อความคิดรวบยอดในแต่ละช่วงการวัด จะอยู่ในช่วง 1 - 7 ที่อยู่ระหว่างคุณสมบัติหรือลักษณะที่ตรงกันข้ามนั้น

4. การสร้างแบบวัดเจตคติ วิธีเปรียบเทียบคู่ ของเฟคเนอร์ (Fechner's Method of Paired Comparison 1954) เขาได้สร้างแบบวัดเจตคติ เกี่ยวกับการเลือกสรร และการจัดอันดับความชอบเริ่มจากการทดลองโดยใช้ตัวอย่างรูปสี่เหลี่ยมขนาดต่าง ๆ กัน แล้วให้บุคคลจัดอันดับความชอบในรูปสี่เหลี่ยมนั้น โดยการเตรียมแผ่นสี่เหลี่ยมที่มีสัดส่วนต่าง ๆ กันเริ่มจากสี่เหลี่ยมผืนผ้าเล็ก ๆ จนถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส แล้วจ่ายคละกันไปบนโต๊ะ จากนั้นให้กลุ่มบุคคลจำนวนประมาณ 200 - 300 คน เป็นผู้จัดอันดับโดยให้แต่ละคนเลือกสรรรูปที่ตนเองชอบที่สุดและรองลงไปตามลำดับ จนถึงรูปที่ชอบน้อยที่สุด แล้วนำมาหาความสัมพันธ์ของตัวเลือก และหาระดับความชอบจริงของแต่ละรูปและวิธีเปรียบเทียบคู่ โดยเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ ไป การเปรียบเทียบคู่ใช้ในกรณีที่มีสิ่งนำมาเปรียบเทียบคู่กันไม่เกิน 10 สิ่ง ถ้ามากกว่านี้ใช้วิธีจัดอันดับตำแหน่ง

5. การสร้างแบบวัดเจตคติโดยใช้ระเบียบวิธีแบบคิวของสตีเฟนสัน (Stephenson's Q-technique 1953) เป็นวิธีศึกษาความคิดเห็นท่าที และลักษณะทางจิตวิทยาของบุคคล โดยใช้วิธีแยกบัตรเป็นกอง ๆ แต่ละกองจะมีคะแนนประจำ ใช้คะแนนนี้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และแปลความหมายต่อไป เป็นวิธีวัดอันดับสิ่งเร้าโดยใช้ผู้ถูกทดสอบตัดสินใจว่า เห็นด้วย - ไม่ เห็นด้วย ชอบ - ไม่ชอบ วิธีแบบคิวมีขั้นตอนดังนี้

5.1 เลือกคำ ข้อความ สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา พิมพ์ลงบัตรละ 1 ข้อความ ปรกติจะใช้ 60 - 120 บัตร

5.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างและให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาบัตรโดยแยกกองตามอันดับ ตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นชอบหรือไม่

5.3 การให้อันดับ จะเรียงต่อกันจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ที่ให้ไว้กองกลาง ๆ จะเป็นความเห็นกลาง ๆ แล้วให้คะแนนในบัตรแต่ละใบแล้วจึงนำไปวิเคราะห์ต่อไป

6. การสร้างแบบวัดระยะทางสังคมโบการ์ดัส (Bogardus's Social Distance scale 1925) เป็นการวัดเจตคติต่อคน โดยมีข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์และความรู้สึกของบุคคลที่จะมีต่อผู้ที่เป็นที่หมายของเจตคติ 7 ข้อความ แต่ละข้อความจะบ่งบอกความสัมพันธ์ทางสังคมในระยะต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ความสัมพันธ์ในทางใกล้ชิดเป็นเจตคติทางบวก ไปจนถึงเจตคติทางลบและให้ผู้ตอบบอกถึงว่าตนมีเจตคติอยู่ในระดับใดจาก 7 ระดับนี้ คือ 1) ยอมรับถึงขั้นแต่งงาน 2) ยอมรับเป็นเพื่อนสนิท 3) ยอมรับเป็นเพื่อนบ้าน 4) ยอมรับเป็นเพื่อนร่วมอาชีพ 5) ยอมรับเป็นพลเมืองของประเทศ 6) ยอมรับในฐานะผู้มาเยือนประเทศ 7) ไม่ยอมรับให้เข้ามาในประเทศ

7. การสร้างแบบวัดสะสมของกัทแมน (Guttman's Cumulative Scale 1950) เป็นการวัดโดยมีข้อความชุดหนึ่งซึ่งแต่ละข้อความจะแสดงเจตคติในทิศทางเดียวกัน แต่มีความเข้มหรือปริมาณของความรู้สึกแตกต่างกันข้อความชุดนี้จะจัดเรียงลำดับความเข้มของเจตคติที่มีอยู่ในแต่ละข้อความไว้แล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบด้วยข้อความใดข้อความหนึ่งโดยถือว่า คำตอบที่ผู้ตอบเลือกจะเป็นการยืนยันคำตอบด้วยข้อความใดข้อความหนึ่งที่แสดงความเข้มในระดับรองลงไปด้วย แบบวัดเจตคติของกัทแมนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าละทิ้งปัญหาที่แท้จริงในการถาม เนื่องจากไม่ครอบคลุมคำตอบได้

นอกจากนี้ยังมีแบบวัดเจตคติอื่น ๆ อีก ซึ่งไม่นำมากล่าวในที่นี้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ แบบวัดเจตคติ ตามวิธีการ ของลิเคิร์ต (Likert 's Summated Rating Scale) ซึ่งเป็นแบบที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป และการให้น้ำหนักของคะแนน 5 ระดับนั้น จะทำให้สามารถหาระดับเจตคติของกลุ่มตัวอย่างได้สะดวกกว่าวิธีอื่น

1.7 การเกิดและการเปลี่ยนเจตคติ

เจตคติเกิดจากการมีประสบการณ์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม หากประสบการณ์ที่เราได้รับเพิ่มเติม แตกต่างจากประสบการณ์เดิมเราก็คงอาจเปลี่ยนเจตคติได้ การเปลี่ยนเจตคติมี 2 ทางคือ

1. การเปลี่ยนไปในทางเดียวกัน (Congruent Change) หมายถึงเจตคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย แต่ถ้าเจตคติใดเป็นไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบ เช่น เคยชอบคนนี้ก็ชอบมากขึ้นกว่าเดิม หรือในทางตรงกันข้าม เคยเกลียดคนนั้นก็เกลียดมากขึ้น

2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง (Incongruent Change) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงในทางบวก และไปเพิ่มทางลบ เช่น เคยชอบคนคนนี้ก็เปลี่ยนเป็นไม่ชอบ

หลักสำคัญของการเปลี่ยนเจตคติหมายถึงการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันและการเปลี่ยนแปลงไปคนละทางนั้น มีหลักการว่าเจตคติที่เปลี่ยนไปในทางเดียวกันจะเปลี่ยนได้ง่ายกว่าเจตคติที่เปลี่ยนแปลงไปคนละทางและการเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันมีความมั่นคง ความคงที่มากกว่าการเปลี่ยนไปคนละทาง การเปลี่ยนเจตคติจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อไปนี้

1. ความสุดขีด (Extremeness) เจตคติที่อยู่ปลายสุดจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าเจตคติที่ไม่รุนแรงนัก เช่น ความรักที่สุด ความเกลียดที่สุดจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าความรักและความเกลียดที่ไม่มากนัก

2. ความซับซ้อน (Multiplicity) เจตคติที่เกิดจากสาเหตุเดียวจะเปลี่ยนได้ง่ายกว่าเกิดจากหลาย ๆ สาเหตุหรือ เราก็บอกไม่ได้ว่าเกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง

3. ความคงที่ (Consistency) เจตคติที่มีลักษณะคงที่มากหมายถึงเจตคติที่เป็นความเชื่อฝังใจ จะเปลี่ยนยากกว่าเจตคติทั่วไป เช่นความรักชาติ ความศรัทธาในศาสนาจะเปลี่ยนได้ยาก

4. ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง (Interconnectedness) เจตคติที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยเฉพาะที่เป็นไปในทางเดียวกัน จะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าเจตคติที่มีความสัมพันธ์ไปในทางตรงกันข้าม เช่นเจตคติที่มีต่อศาสนา เกี่ยวเนื่องกับบิดามารดาอุทิศตนเพื่อศาสนา

5. ความแข็งแกร่งและจำนวนความต้องการ (Strong and Number of Wants Served) หมายถึงเจตคติที่มีความจำเป็นและความต้องการในระดับสูง จะเปลี่ยนได้ยากกว่า เจตคติที่ไม่แข็งแกร่งและไม่อยู่ในความต้องการ

6. ความเกี่ยวเนื่องกับค่านิยม (Centrality of Related Value) เจตคติหลายเรื่องเกี่ยวเนื่องจากค่านิยม ความเชื่อวาค่านิยมนั้นดีน่าปรารถนาและเจตคตินั้นสืบเนื่องมาจากค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก

1.8 ทฤษฎีการเกิดและการเปลี่ยนเจตคติ

การศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ทางด้านเจตคติจะช่วยให้บุคคลเกิดความเข้าใจเจตคติได้ดีขึ้น การอธิบายเจตคติมีหลายแนวคิด ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ

1. กลุ่มที่อธิบายด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ความสัมพันธ์เชื่อมโยง
2. กลุ่มที่อธิบายด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ความรู้อย่างเข้าใจ

เจตคติที่อธิบายด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ความสัมพันธ์เชื่อมโยง

นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวคิดที่ว่าเจตคติของเรานั้นเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้และมีการเปลี่ยนแปลงได้เหมือน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขณะที่เราเรียนรู้ก็จะเกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ต่อสิ่งนั้นไปด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้ ในกลุ่มนี้จึงมีการเสริมแรงการวางเงื่อนไขการเลียนแบบและการถ่ายโยงเป็นต้น

1. การเสริมแรง เป็นเจตคติที่เกิดขึ้นจากการเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ การเสริมแรงทางบวก เช่นเจตคติที่ดีต่อการเรียนได้รับคำชมจากครู ก็จะทำให้มีมานะพยายามและตั้งใจเรียนมากขึ้น แต่ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ได้ถูกติถูกว่าก็ยิ่งไม่อยากเรียน

2. การวางเงื่อนไข การวางเงื่อนไขเกิดขึ้นเพื่อเจตคติต่อสิ่งหนึ่งแล้วไปควบคู่หรือสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง ทำให้มีเจตคติต่อสิ่งนั้นเหมือนกัน เช่น เรามีเจตคติต่อการเล่นฟุตบอลดี ต่อมาก็ได้เห็นผู้เล่นฟุตบอลเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง ก็มีเจตคติที่ดีต่อกีฬาอื่นด้วย

3. การเลียนแบบ การเลียนแบบทางเจตคติเกิดจากการที่บุคคลรับรู้เจตคติที่คนอื่นมีอยู่ แล้วจึงรับมาเป็นของตนเองโดยที่ไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์ตรง เช่นพ่อแม่มีเจตคติที่ดีต่อการแต่งกายดี ลูกก็จะมีเจตคติเช่นนั้น โดยปรกติแล้วบุคคลจะเลียนแบบเจตคติของคนที่เรารักและชื่นชอบ เลื่อมใสและศรัทธา หรือถ้าเราพบว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมมีเจตคติอย่างนั้นบางที่เราก็พลอยมีเจตคติเช่นนั้นไปได้ เป็นลักษณะการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอย่างหนึ่ง

4. การเชื่อมโยง การเกิดเจตคติทางเชื่อมโยงเป็นผลจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของเจตคติ มีการเชื่อมโยงลักษณะบางอย่าง เข้าด้วยกัน ตามความคิดความเข้าใจของตน ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ถ้าเรามีเจตคติที่ไม่ดีต่อคนที่สูบบุหรี่เมื่อพบคนสูบบุหรี่ ก็จะมีเจตคติไม่ดีด้วย

อย่างไรก็ตามเจตคติก็เกิดจากหลาย ๆ ลักษณะรวมกันได้ เกิดจากการเสริมตรงเช่น ความประพฤติดีทำให้นักเรียนได้รับคำชมจากครู ก็เชื่อมโยงไปถึงการตั้งใจเล่าเรียนเพื่อจะได้เอาอย่างนักเรียนรุ่นพี่ที่ได้รับการยกย่องเนื่องจากเรียนดี

เจตคติที่อธิบายด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ความเข้าใจ

1. ทฤษฎีความขัดแย้งด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Dissonance Theory) เฟสติเจอร์ (Festinger 1975) อธิบายว่า องค์ประกอบของเจตคติ คือความรู้ความเข้าใจ ซึ่งได้แก่ความคิดเห็นของเท็จจริงต่างที่แต่ละคนได้รับบางครั้งก็พบว่าความรู้ ความเข้าใจมีลักษณะที่ขัดแย้งกัน ทำให้เกิดความไม่เข้าใจและไม่สบายใจ จึงปรับความคิดความเชื่อให้สอดคล้องกันนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เช่นคนมีเจตคติว่าคนแต่งตัวดีเป็นคนมีฐานะดี แต่เขาพบว่าไม่เป็นความจริง เขาจึงต้องปรับเจตคติใหม่ว่าคนแต่งตัวดีอาจไม่ใช่คนฐานะดีก็ได้ จะทำให้เขาเกิดความขัดแย้งน้อยลง เนื่องจากเขาเป็นคนที่แต่งตัวดีแต่ฐานะไม่ดีเป็นต้น

2. ทฤษฎีความสอดคล้องระหว่างความรู้สึกหรืออารมณ์กับความรู้ความเข้าใจ (Affective Cognitive Consistency) เป็นทฤษฎีที่โรเซนเบิร์ก (Rosenberg 1956) อธิบายว่าเจตคติจะไม่เปลี่ยน ถ้ายังมีความสอดคล้องกันระหว่างความรู้สึกหรืออารมณ์กับความรู้ความเข้าใจ แต่ถ้าองค์ประกอบทั้งสองเกิดขัดแย้งกัน ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ไปในทิศทางเดียวกัน มิฉะนั้นจะเกิดความไม่สบายใจขึ้น เช่นเรามีเจตคติที่ดีต่อเขา เนื่องจากเขาเป็นคนดี และเราก็ชอบเขา แต่ต่อมาเราพบว่าเขาไม่ได้เป็นคนดีดังที่เราคิด จึงต้องเปลี่ยนเจตคติใหม่ให้เห็นเขาเป็นคนไม่ดี เราไม่ชอบเขา เราไม่สามารถทนความขัดแย้งของตนเองได้ว่า เขาเป็นคนไม่ดี เราชอบเขาอยู่เป็นต้น

3. ทฤษฎีความสมดุล (Balance Theory) ไฮเดอร์ (Heider 1958) มีแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ว่า แต่ละคนในสังคมที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ไปในทางที่สอดคล้องกันกับเจตคติของอีกคนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความสมดุล เมื่อเกิดสภาวะที่ไม่สมดุล บุคคลก็จะพยายามหาทางออกในการเปลี่ยนเจตคติ ให้เข้าสู่สภาวะสมดุล เช่นเปลี่ยนทิศทางของเจตคติที่มีต่อสิ่งของหรือเปลี่ยนทิศทางของเจตคติที่มีต่อบุคคล หรือชักจูงให้อีกฝ่ายหนึ่งเปลี่ยนตามตนเอง

4. ทฤษฎีความลงรอยเดียวกัน (Congruity Theory) ออสกู๊ดและเทนเนนบาว์ม (Osgood and Tannenbaum 1955) มีแนวคิดว่าการเปลี่ยนเจตคติของบุคคลจะเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับลักษณะที่เราประเมินผู้คนที่เกี่ยวข้องและเจตคติเดิมของบุคคล เมื่อเกิดความไม่ลงรอยของเจตคติ บุคคลก็จะปรับเจตคติให้ลงรอยกับสถานการณ์มากขึ้น

1.9 การนำความรู้เรื่องเจตคติไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

การเรียนการสอนของนักเรียนในโรงเรียน บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติของนักเรียนคือครู ตลอดจนเพื่อนนักเรียนและสิ่งแวดล้อมอื่นในโรงเรียน ครูจำเป็นต้องสร้างเจตคติในทางบวก ชักจูงใจนักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เห็นความสำคัญของบทเรียน เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ โดยอาศัยทฤษฎีการเกิดและการเปลี่ยนเจตคติมาใช้อย่างนี้

1. การให้การเสริมแรงแก่นักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ครูควรให้ความสนใจ ให้กำลังใจ ให้คำชมซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเพิ่มมากขึ้น และเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติ ความประพฤติในโรงเรียนด้วย

2. การให้การเลียนแบบเจตคติที่ดี โดยให้ ดูจากบุคคลสำคัญที่นักเรียนรักและชื่นชอบเป็นตัวอย่าง เพื่อจะได้เอาเจตคตินั้นมาเป็นของตน

3. การพิจารณาถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติ เช่นการได้ข่าวสาร การรับข่าวสาร การสื่อความหมาย ครูจะต้องระมัดระวังและควบคุมองค์ประกอบเหล่านี้ให้ดี จึงจะบังเกิดผลในการสร้างหรือปรับเปลี่ยนเจตคติของเรียน

4. ครูอาจต้องให้ข่าวสาร และสร้างสถานการณ์ที่จะทำให้เกิดความสอดคล้องและขัดแย้ง เมื่อต้องการจะเสริมเจตคติให้เข้มข้น หรือเปลี่ยนแปลงเจตคติที่ไม่ต้องการ จนกว่าผู้เรียนจะได้มีความรู้เข้าใจและมีความรู้สึกร่วมด้วย มีเจตคติที่ถูกต้องตามความต้องการของครู

5. การเปลี่ยนเจตคติของกลุ่มจะง่ายกว่าการเปลี่ยนทีละคน เพราะบุคคลชอบการเลียนแบบ การเอาอย่าง และความต้องการการเข้ากลุ่ม ด้วยเหตุนี้สิ่งแวดล้อมที่ดีก็จะมีผลต่อการเปลี่ยนเจตคติ

6. หลักการและวิธีการในการเปลี่ยนต้องพิจารณาให้เหมาะสม เพราะอาจใช้ได้กับสถานการณ์หนึ่ง แต่อาจใช้ไม่ได้กับอีกสถานการณ์หนึ่งก็ได้

7. หาวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเปลี่ยนเจตคติ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เปลี่ยนเจตคติ หรือเต็มใจที่จะเปลี่ยนเจตคติด้วยตัวของเขาเอง

8. เจตคติที่ดีต่อตนเองโดยการที่มีความรู้ความเข้าใจในความสามารถของตน มีความพึงพอใจในบุคลิกภาพของตนเองและการรับรู้การแสดงออก ถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เพราะคนเรามักแสดงพฤติกรรมในทางที่สอดคล้องกับเจตคติต่อตนเอง เช่น ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีว่าตนเองเป็นคนมีความรู้ความสามารถ ก็จะมีความมั่นใจเอาใจใส่ที่จะเรียนให้สำเร็จ แต่ถ้าขาดเจตคติที่ดีต่อตนเองแล้วก็จะขาดความมั่นใจ ทำให้ประสิทธิภาพการเรียนลดลง

1.10 ประโยชน์ของการวัดเจตคติ

ชัยยงค์ ขามรัตน์ (2523 :17 – 18) ได้สรุปประโยชน์ของเจตคติไว้ดังนี้ คือ

1. วัดเพื่อกำหนดพฤติกรรม เนื่องด้วยเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล ย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้ทางด้านที่ดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และเขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด เจตคติต่อบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องทำนายว่า บุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทำนองใดด้วย ฉะนั้นการทราบเจตคติของบุคคล ย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้ แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไปก็ตาม

2. วัดเพื่อหาทางป้องกัน โดยทั่วไปการที่บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดอย่างใดนั้น เป็นสิทธิของเขา แต่การอยู่ด้วยกันด้วยความสงบสุขของสังคม ย่อมจะเป็นไปได้เพื่อพลเมืองมีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน และไม่เกิดความแตกแยกในสังคม

3. วัดเพื่อหาทางแก้ไข เจตคติของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจแตกต่างกัน แต่ในบางเรื่องจำเป็นต้องได้รับความคิดเห็นและเจตคติที่สอดคล้องกัน เพื่อป้องกันปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

4. วัดเพื่อเข้าใจสาเหตุและผล เจตคติเปรียบเสมือนสาเหตุภายในที่ผลักดันให้บุคคลกระทำในสิ่งต่าง ๆ กัน และสาเหตุภายในหรือเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้ อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอก ที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดเจตคติของบุคคลต่าง ๆ ต่อสาเหตุภายนอกด้วย

จะเห็นได้ว่าเจตคติมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่ง การจะศึกษาเจตคติของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะทำให้เข้าใจสาเหตุที่ทำให้บุคคลเหล่านั้นมีความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบ พอใจ หรือไม่พอใจต่อสิ่งต่าง ๆ และหาทางสร้างความรู้สึกรับชอบ สร้างความพึงพอใจให้แก่บุคคลเหล่านั้น หรือปรับเปลี่ยนเจตคติที่ไม่ดีให้กลายเป็นด้านดีได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อสร้างความพึงพอใจในการเรียน ให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชีอันจะเป็นประโยชน์แก่ตัวนักศึกษา และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้

หลักสูตร

หลักสูตรนับเป็นหัวใจและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตร ดังที่กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 60) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรโดยสรุปว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอน โดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้ และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์ (2535 : 108) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหลักสูตรว่าเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระ ที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนและบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องหรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน ทั้งยังเป็นแนวทางในการบริหารของสถาบันการศึกษาว่าควรจะมีแผนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด

เมื่อทราบจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ในการที่จะทราบถึงความคิดของผู้เรียนว่ามีต่อหลักสูตรนั้น ๆ อย่างไร จะต้องรู้รายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่จะบรรจุในหลักสูตรว่าเนื้อหาสาระสอดคล้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และผู้สำเร็จการศึกษา สามารถออกไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

ความหมายของหลักสูตร ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สมิตร คุณานุกร (2523 : 4- 5) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้เรียน โดยบรรจุความมุ่งหมายของการศึกษาตลอดจนเนื้อหา สาระความรู้ ประสบการณ์ และกิจกรรมให้กับผู้เรียน
2. โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เรียนเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ ของ ผู้เรียน
3. วิชาความรู้สาขาหนึ่งที่วัดด้วยหลักการและแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร

บุญญ์ สาร (2526 :14) ให้ความหมายว่า หลักสูตรมีความหมายครอบคลุมถึงหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความสามารถโดยเสริมให้เอื้อกับบุคคลไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2527 : 2) ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ กิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลาย ที่จัดให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่พึงประสงค์ กิจกรรมและประสบการณ์ มีความหมายแตกต่างกัน กิจกรรมเน้นกระบวนการหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้บ่งบอกถึงความสำเร็จ ส่วนประสบการณ์มีจุดเน้นที่การเรียนของผู้เรียน ดังนั้นการจัดประสบการณ์จึงหมายถึงการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

ธำรง บัวศรี (2542 : 7) ได้กำหนดนิยามของหลักสูตรไว้ดังนี้

“หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้”

จากนิยามของหลักสูตรข้างต้น ได้สรุปความหมายของสาระสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นสิ่งที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนนำมาใช้ โดยจะต้องกำหนดจุดหมายและจุดประสงค์ให้แน่นอนลงไปว่า ต้องการให้เกิดผลแก่ผู้เรียนอย่างไร ในการกำหนดจุดหมายจะต้องยึดเป้าประสงค์

ของการศึกษาเป็นหลัก ดังนั้นจุดหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาของแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ของการศึกษาของประเทศนั้น ๆ

2. หลักสูตรไม่ใช่รายวิชาหรือเนื้อหาสาระของวิชาแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลรวมของการผสมผสาน หรือบูรณาการระหว่างองค์ประกอบหลายอย่าง ซึ่งเมื่อรวมกันเข้าแล้วจะส่งผลออกมาในรูปของมวลประสบการณ์ ในขณะที่เดียวกันองค์ประกอบเหล่านั้นไม่ได้มีความเป็นเอกเทศ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังนั้นในการออกแบบองค์ประกอบไม่ว่าองค์ประกอบใด ๆ ก็ตาม เช่น จุดหมาย เนื้อหา ฯลฯ จำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อองค์ประกอบอื่นด้วย

3. การที่หลักสูตรเป็นเพียงแผน ซึ่ให้เห็นว่าผู้ที่นำเอาหลักสูตรไปใช้ คือ ครู หรือผู้สอนจะต้องอ่านแผนให้เข้าใจ และจะต้องแปลออกเป็นแผนปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของตน

4. คำว่าโปรแกรมการศึกษา ซึ่ให้เห็นว่าหลักสูตรแต่ละหลักสูตรนั้นไม่สามารถนำมาใช้ได้ทั่วไป แต่จะถูกจำกัดให้อยู่ในกรอบของโปรแกรมการศึกษา เช่น เป็นหลักสูตรอาชีวศึกษา สามัญศึกษา ฯลฯ และเป็นหลักสูตรระดับประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา เป็นต้น

5. การที่หลักสูตรมุ่งสร้างพัฒนาการด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน หมายความว่าในการออกแบบหลักสูตรนักพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นผู้ออกแบบ จะต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทุกด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญาและสังคม

6. เนื่องจากผู้เรียนจะต้องมีชีวิตเติบโตในสังคมของตน ดังนั้นผู้จัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนด้วย

7. การที่หลักสูตรเป็นแผน ซึ่งแสดงแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน ย่อมแสดงถึงเจตนารมณ์หลายอย่าง เช่น จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไร จะให้มีทักษะในด้านใด จะใช้วิธีการเรียนการสอนแบบใดและอย่างไร จะประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร จะใช้ครูที่มีคุณสมบัติอย่างไรทำการสอน ฯลฯ เจตนารมณ์แต่ละอย่าง ย่อมต้องอาศัยการตัดสินใจและการคาดคะเนที่ถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด ดังนั้นการออกแบบหรือการพัฒนาหลักสูตร จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์กว้างขวาง ขณะเดียวกันจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีประสบการณ์หลายฝ่ายด้วย

องค์ประกอบของหลักสูตร

ธารง บัวศรี (2542 :8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึงสิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึงผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content and Experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructions Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึงการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึงเอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา และอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพตามความต้องการของสังคมและท้องถิ่น โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. สามารถประกอบอาชีพโดยใช้ความรู้ ทักษะและเทคนิคเฉพาะทางด้านศิลปศาสตร์ ในหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประกอบอาชีพอิสระได้
2. นำความรู้ทางด้านศิลปศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตของตนและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาการทางด้านศิลปศาสตร์ ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ สังคม และสภาพแวดล้อม
4. พัฒนาและส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม เจตคติ และศรัทธาในการประกอบอาชีพทางด้านศิลปศาสตร์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรสถาบันราชภัฏ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ประกอบด้วยหมวดวิชาและกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) หมายถึงวิชาการศึกษาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง และรอบรู้ในสิ่งที่จำเป็นเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และเป็นพลเมืองดีให้แก่บัณฑิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงต้องมีในยุคนี้และอนาคต ในการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคมและให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

- 2.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
- 2.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
- 2.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- 2.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน (Specialized Education) หมายถึงวิชาเฉพาะทางใดทางหนึ่งที่นักศึกษาแต่ละคนจะเลือกเรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ รู้เทคนิควิธีและเข้าใจกระบวนการงานอาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ หมวดวิชาเฉพาะด้าน แบ่งเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ

- 2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา หรือกลุ่มวิชาเอก = โท
- 2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ
- 2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
3. หมวดวิชาเลือกเสรี (Free Elective) หมายถึง วิชาที่ให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความถนัด และมีความสนใจ เพื่อให้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น

โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

วัตถุประสงค์ เพื่อผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านวิทยาการจัดการให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ในโปรแกรมวิชาตามความต้องการและจำเป็นต่อสังคมและการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการผลิตในโปรแกรมวิชาที่มีความจำเป็นต่อการบริหารจัดการของสังคมยุคใหม่

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารธุรกิจระดับวิชาชีพ (Professional) และนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
2. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางในวิชาชีพ เช่นด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด การบริหารอุตสาหกรรม เลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การจัดการคุณภาพ ธุรกิจระหว่างประเทศ ธุรกิจบริการ สามารถประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีเจตคติที่ดี และทักษะเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาดตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม
4. เพื่อผลิตบัณฑิตที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
5. เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปเป็นแนวทางการศึกษาในระดับสูงต่อไป

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต โดยมีส่วนหน่วยกิตและหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	9	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	106	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	84	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	10	หน่วยกิต

การจัดการเรียนการสอน

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	106	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	84	หน่วยกิต
บังคับ เรียน	47	หน่วยกิต
1541203 ภาษาไทยธุรกิจ	3(3-0)	
1551605 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	3(3-0)	
1551606 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	3(3-0)	
2562302 กฎหมายธุรกิจ	3(3-0)	
3503901 การวิจัยทางธุรกิจ	3(2-2)	
3504101 จริยธรรมทางธุรกิจ	3(3-0)	
3521101 การบัญชี 1	3(2-2)	
3521102 การบัญชี 2	3(2-2)	
3531101 การเงินธุรกิจ	3(3-0)	
3541101 หลักการตลาด	3(3-0)	
3562402 การบริหารทรัพยากรมนุษย์	3(3-0)	
3564201 การจัดการเชิงกลยุทธ์	2(2-0)	
3592101 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1	3(3-0)	
3592102 เศรษฐศาสตร์มหภาค 1	3(3-0)	
3593301 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ	3(3-0)	
4112105 สถิติธุรกิจ	3(3-0)	

เลือก เลือกเรียนรายวิชาในแขนงวิชาใดแขนงวิชาหนึ่งเพียงแขนงวิชาเดียวให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

แขนงวิชาที่เปิดสอนในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีดังนี้

1. แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์
2. แขนงวิชาการบัญชี
3. แขนงวิชาการเงินการธนาคาร
4. แขนงวิชาการตลาด
5. แขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1) แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์	เรียน	36 หน่วยกิต
บังคับ เรียน		9 หน่วยกิต
2563301 แร่งงานสัมพันธ์		3(3-0)
3563402 การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน		3(3-0)
3563206 ระบบข้อมูลเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์		3(3-0)
3563403 การสรรหาและบรรจุพนักงาน		3(3-0)
3563405 การวางแผนและนโยบายทางด้านทรัพยากรมนุษย์		3(3-0)

3564901	สัมมนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์	3(2-2)
เลือก	เรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า	18 หน่วยกิต
3511301	การบริหารงานสำนักงาน	3(3-0)
3562127	การจัดระบบประชุมสัมมนาและการจัดนิทรรศการ	3(3-0)
3562128	การจัดประชุมสัมมนา	3(3-0)
3562130	การจัดการธุรกิจบริการเพื่อสิ่งแวดล้อม	3(3-0)
3562207	จิตวิทยาธุรกิจ	3(3-0)
3562301	ทฤษฎีองค์การ	3(3-0)
3562303	มนุษย์สัมพันธ์ในองค์การ	3(3-0)
3562306	พฤติกรรมองค์การ	3(3-0)
3562401	เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม	3(3-0)
3562403	การสร้างทีมงาน	2(1-2)
3562404	การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน	3(3-0)
3563108	การพัฒนาศักยภาพ	2(1-2)
3563404	การพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรม	3(3-0)
3563406	การวิเคราะห์งาน	3(3-0)
3561502	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพ	3(2-2)
3563502	ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม	3(3-0)
3564907	การวิจัยการบริหารทรัพยากรมนุษย์	3(2-2)
4122604	โปรแกรมสำเร็จรูปและการประยุกต์ใช้งาน	3(2-2)
2)	แขนงวิชาการบัญชี เรียน	36 หน่วยกิต
บังคับ	เรียน	21 หน่วยกิต
3522103	บัญชีชั้นกลาง 1	3(2-2)
3522104	บัญชีชั้นกลาง 2	3(2-2)
3522102	บัญชีต้นทุน 1	3(3-0)
3523301	การวางระบบบัญชี	3(3-0)
3524101	บัญชีชั้นสูง 1	3(3-0)
3524102	บัญชีชั้นสูง 2	3(3-0)
3524303	การสอบบัญชี	3(3-0)
เลือก	เรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า	15 หน่วยกิต
3522105	บัญชีต้นทุน 2	3(3-0)
3522203	การบัญชีส่วนราชการ	3(3-0)
3523207	บัญชีธนาคาร	3(3-0)
3523202	บัญชีเฉพาะกิจ	3(3-0)

3523203	การบัญชีโรงแรม	3(3-0)
3523204	การบัญชีรัฐบาล	3(3-0)
3523205	บัญชีเฉพาะกิจสำหรับวิสาหกิจท่องเที่ยว	3(3-0)
3523206	ระบบบัญชีสหกรณ์	3(3-0)
3523302	การวิเคราะห์งบการเงิน	3(3-0)
3524103	ทฤษฎีบัญชี	3(3-0)
3524201	การบัญชีภาษีอากร	3(3-0)
3524202	บัญชีระหว่างประเทศ	3(2-2)
3524203	การวางแผนภาษีอากร	3(3-0)
3524204	การบัญชีเพื่อการนำเข้าและส่งออก	3(3-0)
3524302	การตรวจสอบภายใน	3(3-0)
3524306	ปัญหาการสอบบัญชี	3(3-0)
3524307	ระบบสารสนเทศทางการบัญชี	3(2-2)
3524901	สัมมนาทางการบัญชี	3(3-0)
3532401	การบริหารการเงิน	3(3-0)
3533403	การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน	3(3-0)
3533404	การวางแผนและการควบคุมกำไร	3(3-0)
4123603	โปรแกรมประยุกต์ด้านการเงินและการบัญชี	3(2-2)
4123604	โปรแกรมประยุกต์ด้านการควบคุมสินค้า	3(2-2)

3) แขนงวิชาการเงินการธนาคาร เรียน

36 หน่วยกิต

บังคับ	เรียน	21 หน่วยกิต
3531102	การเงินและการธนาคาร	3(3-0)
3532101	สถาบันการเงินและตลาดเงิน	3(3-0)
3532401	การบริหารการเงิน	3(3-0)
3533301	หลักการลงทุน	3(3-0)
3534401	การวิเคราะห์ทางการเงิน	3(3-0)
3534901	สัมมนาปัญหาทางการเงิน	3(2-2)

เลือก เรียนในกลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายกลุ่มวิชาไม่น้อยกว่า

18 หน่วยกิต

3522102	บัญชีต้นทุน 1	3(3-0)
3522103	บัญชีชั้นกลาง 1	3(2-2)
3522104	บัญชีชั้นกลาง 2	3(2-2)
3522105	บัญชีต้นทุน	3(3-0)
3523201	บัญชีธนาคาร	3(3-0)
3524201	การบัญชีภาษีอากร	3(3-0)
3533403	การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน	3(3-0)

3534104	ระบบข้อมูลทางการเงิน	3(3-0)
3534902	การวิจัยทางการเงิน	3(2-2)
	กลุ่มการเงินและการธนาคาร	
3533401	การจัดการธนาคารพาณิชย์	3(3-0)
3533403	การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน	3(3-0)
3533406	การจัดการสินเชื่อ	3(3-0)
3534102	การธนาคารระหว่างประเทศ	3(3-0)
3534106	โปรแกรมประยุกต์ทางการเงิน	3(3-0)
3534107	ทฤษฎีและนโยบายทางการเงิน	3(3-0)
3534404	การวิเคราะห์และประเมินโครงการทางการเงิน	3(3-0)
3534407	การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการเงิน	3(3-0)
3534902	การวิจัยทางการเงิน	3(2-2)
	กลุ่มการเงินและหลักทรัพย์	
3533403	การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน	3(3-0)
3534106	โปรแกรมประยุกต์ทางการเงิน	3(3-0)
3534107	ทฤษฎีและนโยบายทางการเงิน	3(3-0)
3534404	การวิเคราะห์และประเมินโครงการทางการเงิน	3(3-0)
3534405	การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน	3(3-0)
3534902	การวิจัยทางการเงิน	3(2-2)
	กลุ่มการเงินระหว่างประเทศ	
3533403	การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน	3(3-0)
3534101	การเงินระหว่างประเทศ	3(3-0)
3534106	โปรแกรมประยุกต์ทางการเงิน	3(3-0)
3534108	การเงินเพื่อการนำเข้าและส่งออก	3(3-0)
3534902	การวิจัยทางการเงิน	3(2-2)
3562205	ธุรกิจระหว่างประเทศ	3(3-0)
4) แขนงวิชาการตลาด เรียน		36 หน่วยกิต
บังคับ	เรียน	21 หน่วยกิต
3542105	พฤติกรรมผู้บริโภค	3(3-0)
3542305	การบริหารการขาย	3(3-0)
3542401	การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย	3(3-0)
3543104	การตลาดบริการ	3(3-0)
3544103	การตลาดระหว่างประเทศ	3(3-0)

3544901	สัมมนาทางการตลาด	3(2-2)
3544902	หลักการวิจัยตลาด	3(2-2)
เลือก	เรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า	21 หน่วยกิต
3541301	การขายส่งและการขายปลีก	3(3-0)
3542107	นโยบายผลิตภัณฑ์และราคา	3(3-0)
3542108	การตลาดเกษตรและสหกรณ์	3(3-0)
3542302	การบริหารช่องทางการจัดจำหน่าย	3(3-0)
3542303	การบริหารการจัดส่งสินค้า	3(3-0)
3542304	ศิลปการขาย	3(3-0)
3542306	การตลาดทางตรง	3(3-0)
3542402	การสื่อสารทางการตลาด	3(3-0)
3543103	กลยุทธ์การตลาด	3(3-0)
3543201	มาตรฐานผลิตภัณฑ์	3(3-0)
3544102	การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการตลาด	3(3-0)
3544303	การจัดซื้อ	3(2-2)
3544301	การพยากรณ์ยอดขาย	3(3-0)
3544903	ปัญหาพิเศษทางการตลาด	3(2-2)
3563114	การประกอบธุรกิจชุมชน	3(3-0)
4122604	โปรแกรมสำเร็จรูปและการประยุกต์ใช้งาน	3(2-2)
5) แขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เรียน		36 หน่วยกิต
บังคับ	เรียน	18 หน่วยกิต
3503201	การจัดระบบเครือข่ายและการสื่อสารข้อมูลธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์	3(3-0)
3412201	ฐานข้อมูลเบื้องต้น	3(3-0)
4122502	การวิเคราะห์และออกแบบระบบ 1	3(3-0)
4122606	โปรแกรมประยุกต์ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	3(3-3)
4121202	การเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์	3(2-2)
4121103	การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์และอัลกอริทึม	3(2-2)
เลือก	เรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า	18 หน่วยกิต
3503202	การจัดการงานเลขานุการและธุรการด้วยคอมพิวเตอร์	3(2-2)
3503203	การประมวลผลการวิจัยทางธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์	3(2-2)
3504201	การจัดการของคลังด้วยคอมพิวเตอร์	3(2-2)
3504202	การวางระบบบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์	3(2-2)
3562104	การจัดการธุรกิจด้วยคอมพิวเตอร์	3(2-2)

4091606	คณิตศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์	3(3-0)
4121301	โปรแกรมภาษาเบสิก 1	3(2-2)
4124302	โปรแกรมภาษาโคบอล	3(2-2)
4121401	ระบบปฏิบัติการ	3(2-2)
4122202	โครงสร้างข้อมูล	3(2-2)
4122203	การประมวลผลแฟ้มข้อมูล	3(2-2)
4122304	โปรแกรมภาษาซี	3(2-2)
4122401	ภาษาคอมพิวเตอร์	3(2-2)
4122602	โปรแกรมประยุกต์ด้านการจัดการสำนักงานอัตโนมัติ	3(2-2)
4122603	คอมพิวเตอร์กราฟฟิค	3(2-2)
4122701	ระบบคอมพิวเตอร์และสถาปัตยกรรม	3(2-2)
4123303	โปรแกรมภาษาปาสคาล 2	3(2-2)
4123304	ภาษาแอสแซมบลี	3(2-2)
4123601	โปรแกรมประยุกต์ด้านสถิติและวิจัย	3(2-2)
4123603	โปรแกรมประยุกต์ด้านการเงินและการบัญชี	3(2-2)
4123604	โปรแกรมประยุกต์ด้านการควบคุมสินค้า	3(2-2)
4123605	โปรแกรมประยุกต์ด้านงานทะเบียนบุคคลและ การจ่ายเงินเดือน	3(2-2)
4123611	การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในด้านการธนาคาร	3(2-2)
4123615	โปรแกรมประยุกต์ด้านงานธุรการ	3(2-2)
4123612	คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3(2-2)
4123607	การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในงานธุรการ	3(2-2)
4123613	คอมพิวเตอร์ช่วยออกแบบ	3(2-2)
4123619	การประยุกต์ใช้มัลติมีเดีย	3(2-2)
4123702	ระบบการสื่อสารข้อมูล	3(2-2)
4123903	หัวข้อพิเศษเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3(2-2)
4124501	ปัญญาประดิษฐ์	3(2-2)

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ

บังคับ	เรียน	15	หน่วยกิต
3532202	การภาษีอากรธุรกิจ	3(3-0)	
3543101	การบริหารการตลาด	3(3-0)	
3561101	องค์การและการจัดการ	3(3-0)	
3562307	การบริหารการผลิต	3(3-0)	
3524301	การบัญชีเพื่อการจัดการ	3(3-0)	

2.3	กลุ่มวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์และฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
3503813	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพบริหารธุรกิจ 3	2(90)
3504804	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพบริหารธุรกิจ 3	5(350)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี เรียน 10 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรสถาบันราชภัฏ โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวม ในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของโปรแกรมวิชานี้

ด้านเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชาในหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของหลักสูตร มีนักการศึกษาได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้
 สจ๊วต อุทรานันท์ (2529 : 70) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมาสอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนก็จะไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงกันข้าม เนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากจนเกินไป หรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหาอันนั้นก็จะป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

เครือวัลย์ ล้อมภิชาติ (2531 : 67) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระ ความรู้ และประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนควรรู้ และสามารถจัดลำดับของความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นอย่างไร จึงจะเกิดผลและพัฒนาถึงสูงสุด

ธำรง บัวศรี (2531 : 194) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูลความรู้หรือสิ่งอันเป็นสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่างๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา

การเลือกเนื้อหาวิชาจำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเหมาะสมกับผู้เรียน ตามปกติครูส่วนใหญ่มักจะดูเนื้อหาวิชาตามหนังสือแบบเรียน ซึ่งอาจเขียนไว้ไม่ละเอียดและชัดเจน ครูผู้สอนควรมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาวิชา เพื่อจะเลือกและตัดสินใจว่าเนื้อหาวิชาใดมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการปกครอง

เครือวัลย์ ล้อมภิชาติ (2531 : 67-68) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาดังนี้

1. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง
2. เนื้อหาวิชานั้นต้องเชื่อถือได้ และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา มีความทันสมัย และถูกต้อง
3. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
4. เนื้อหาวิชาที่นำมาบรรจุในหลักสูตร ต้องมีความสมดุลพอดี ครอบคลุมกับการให้ข้อมูล กระบวนการ และความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง

5. เนื้อหาวิชาต้องสนองวัตถุประสงค์ได้หลายประการ หลายด้าน
6. เนื้อหาวิชาการสอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
7. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

สรุปได้ว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระความรู้ สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของผู้เรียน มีความทันสมัย เชื่อถือได้และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ตลอดจนประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เนื้อหาวิชาการบัญชีที่นำมาศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของนักศึกษา มีดังนี้

1. วิชาการบัญชี 1 ศึกษาแม่บทการบัญชี หลักบัญชีคู่ วิเคราะห์รายการค้า บันทึกการรายการในสมุดรายวันขั้นต้น สมุดบัญชีแยกประเภท กระดาษทำการ จัดทำบททดลอง การปรับปรุงและปิดบัญชี การทำงานการเงินของกิจการให้บริการและกิจการซื้อขายไป และการบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม การบัญชีเกี่ยวกับกิจการไม่แสวงหากำไร
2. วิชาการบัญชี 2 (วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : การบัญชี 1) ศึกษาการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร ระบบเงินสดย่อย ตัวเงินรับ ลูกหนี้ เงินลงทุน สินค้าคงเหลือ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ การคิดค่าเสื่อมราคา ทรัพยากรธรรมชาติ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หนี้สินหมุนเวียน เช่น เจ้าหนี้การค้า ตัวเงินจ่าย ระบบใบสำคัญและส่วนของเจ้าของ บัญชีอุตสาหกรรมขนาดย่อม
3. วิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ (วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน : การบัญชี 2 และ การเงินธุรกิจ) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูลทางการบัญชี เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการควบคุม และการตัดสินใจ โดยศึกษาเกี่ยวกับการบัญชีต้นทุนรวม และการบัญชีต้นทุนผันแปร การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณต้นทุน ปริมาณกำไร การวิเคราะห์ต้นทุนภาษี และข้อจำกัดของข้อมูลต่าง ๆ การจัดทำงบประมาณงบแสดงการเปลี่ยนแปลงทางการเงิน และงบกระแสเงินสด

ด้านอาจารย์ผู้สอน

ผู้สอน เป็นบุคลากรที่สำคัญในการนำหลักสูตรที่กำหนดไว้ มาสู่การปฏิบัติ การศึกษาจะสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครูเป็นสำคัญ

ความหมายของการสอน (Teaching) นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กู๊ด (Good : 1973 : 588) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนคือ การให้การศึกษอบรมผู้เรียนในสถานศึกษา และการสอนคือการจัดสถานการณ์สภาพการณ์ หรือกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย

ละเมียด ลิ้มอักษร (2516 : 4-7) สรุปความหมายของการสอนจากแนวความคิดของนักการศึกษาคนสำคัญ ๆ ไว้ดังนี้

- การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน
- การสอน คือ การฝึกให้ผู้เรียนขบคิดปัญหาต่างๆ
- การสอน คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

การสอน คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตัวเอง

การสอน คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สิปปนนท์ เกตุทัต (2518 : 141 – 144) ให้ทัศนะไว้ว่า ครู คือผู้มีหน้าที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาโดยรอบด้านขึ้นในตัวผู้เรียน และเป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เช่นเดียวกับวิญญาณซึ่งมีบทบาทของครู ได้กำหนดไว้ในแนวปฏิรูปการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. บทบาทเฉพาะตัว กล่าวคือ

- 1.1 เป็นผู้รักการอ่าน การค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัย มั่นใจ และศรัทธาในอาชีพครู
- 1.2 มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออกเพื่อเผยแพร่ความคิด ความรู้ต่อสาธารณะ และเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตน
- 1.3 เป็นผู้ประพฤติและวางตนอยู่ในกรอบศีลธรรม จรรยา เป็นที่ยอมรับในชุมชน
- 1.4 เป็นผู้ประกอบอาชีพพอควรแก่อัตภาพ มานะบากบั่น มัธยัสถ์ ไม่เห็นแก่ความเจริญทางวัตถุ เกินกว่าคุณธรรมและจริยธรรม

2. บทบาทต่อนักเรียน กล่าวคือ

- 2.1 ช่วยและแนะให้นักเรียนมีหลัก รู้จักวิธีศึกษาค้นคว้าและเลือกทางของตนอย่างอิสระ
- 2.2 ฝึกนักเรียนให้ทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีวินัยในตนเอง
- 2.3 สนใจศึกษาระบบชาติของนักเรียน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ และจัดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน
- 2.4 ศึกษาความสนใจ ความถนัด ความสามารถของนักเรียน และหาทางส่งเสริมแนะนำในการเลือกวิชาและอาชีพให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม
- 2.5 ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนในคุณธรรม จริยธรรม เห็นคุณค่าของเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ

3. บทบาทต่อสังคม กล่าวคือ

- 3.1 เป็นผู้รักความยุติธรรม และกล้าต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมของสังคมด้วยสติปัญญา ตามกระบวนการที่เหมาะสม
- 3.2 เป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 3.3 เป็นผู้ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพฤติตนเป็นแบบอย่าง และชักนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามในโอกาสที่เหมาะสม

ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ (2519 :39) กล่าวถึงการสอนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยอ้างถึงลักษณะการสอนที่ดี ตามความคิดเห็นของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ให้คำอธิบายชัดเจนเป็นที่เข้าใจ
2. เข้าใจถึงความรู้สึกและปัญหาของนักศึกษา
3. มีความรู้ในวิชาที่สอน
4. เสนอบทเรียนเป็นไปตามลำดับขั้น

5. เตรียมการสอนดี
6. พูดดัง ฟังชัด
7. พยายามอย่างเต็มที่ ที่จะให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน
8. สอนเร็ว หรือช้าตามความต้องการของชั้น
9. มีอารมณ์ขัน
10. เขียนกระดานชัดเจน

สมิตร คุณานุกร (2523 : 130 - 132) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนเป็นศิลปะของการช่วยเหลือให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ นับว่าการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรได้บรรลุ การสอนคือ สื่อกลางที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร ผู้เรียน และผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้

สุรินทร์ สรสิริ (2523 : 37 - 48) ได้เรียบเรียงหน้าที่ของครูตามวิชาหลักการศึกษาซึ่งเป็นแขนงหนึ่งของวิชาชีพครู โดยจำแนกหน้าที่ของครูไว้ดังต่อไปนี้

1. การสอน
2. การอบรม
3. การแนะแนวและช่วยเหลือ
4. การปกครอง
5. การจูงใจและปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่าง ๆ

สุภาลักษณ์ บัณชรเทวกุล (2529 : 72-74) ได้แบ่งคุณสมบัติของผู้สอนทางด้านธุรกิจที่ควรจะมีเพิ่มเติมจากคุณสมบัติของการเป็นครูทั่วไป 3 ลักษณะ

คุณลักษณะส่วนตัว บุคลิกลักษณะทั่วไปต้องเป็นคนที่กระฉับกระเฉง ทันสมัยทั้งในด้านความคิดและการแต่งตัว เพราะโลกธุรกิจต้องมีการแข่งขันรวดเร็ว ถ้าครูมีบุคลิกภาพที่กระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว ก็เป็นวิธีการทางอ้อมที่จะให้นักศึกษาได้ซึมซาบและเลียนแบบความกระฉับกระเฉงจากครู

คุณสมบัติทางวิชาการ วิชาทางธุรกิจมีทั้งวิชาที่เป็นทฤษฎีและวิชาฝึกปฏิบัติความชำนาญของครูในการอธิบายสาธิตการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และศัพท์เทคนิคได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ศรัทธา

คุณสมบัติด้านอาชีพ ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กว้างขวางในวงการธุรกิจ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน เช่นการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นวิทยากรบรรยายหรือการจัดส่งนักศึกษาไปฝึกงานหรือดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ และที่สำคัญต้องมีศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแรงกล้า

รุจิรี ภูสาระ (2531 : 72 - 73) กล่าวว่าสิ่งที่ผู้สอน และผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ที่อาจทำให้เกิดปัญหาการเรียนในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์โดยตรงกับปัญหาการเรียนการสอน การขาดคุณลักษณะบางประการของผู้เรียนทำให้การเรียนการสอน ไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวคือ

1. ระดับสติปัญญาและความถนัดทางการเรียน สิ่งที่ต้องปฏิเสธได้ยากว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน ผู้มีสติปัญญาสูงย่อมจะมีปัญหาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาดำกว่า ซึ่งผู้สอนก็ต้องรู้จักจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

2. องค์ประกอบทางสรีระร่างกายภายนอกซึ่งได้แก่ ประสาทสัมผัสของผู้เรียนที่จะสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้สอนสอนได้มากน้อยเพียงใด เช่นผู้เรียนบางคนอาจมีสายตาผิดปกติ ความสามารถในการได้ยิน สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ฯลฯ ถ้าการเรียนบางวิชาจำเป็นต้องอาศัยทักษะเหล่านี้ก็อาจทำให้เกิดปัญหาในการสอนได้

3. บุคลิกภาพส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมั่นใจในตนเอง ทักษะติดต่ออาจารย์ผู้สอน ทักษะติดต่อวิชาเรียน ทักษะติดต่อสถาบันและวิชาชีพที่เรียน สิ่งเหล่านี้จะมีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน

4. สภาพทางบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาการเรียนการสอน แม้ผู้สอนจะทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด แต่ถ้าผู้เรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่ ผู้ปกครอง อาจทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งหารายได้มาช่วยเหลือการศึกษาของตนเองด้วย

บรรจง อภิตติกุล (2533 : 7) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาบัญชีไว้ดังนี้

1. มีความรู้ทางวิชาการบัญชีเป็นอย่างดี
2. มีวิธีการสอนที่ถูกต้อง ซึ่งหมายถึงมีหลักและวิธีสอนอันเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง
3. มีวิญญานของความเป็นครู
4. มีสังคหวัตถุที่ ได้แก่ ทาน ปิยวาจา อุตถจริยา และสมานัตตา และพรหมวิหารที่ ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา

สรุปได้ว่าอาจารย์ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน การนำหลักสูตรมาสู่วิธีการสอน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความเมตตากรุณาโดยเสมอหน้า ให้ความสนใจ และความเอาใจใส่ในนักเรียน ส่งเสริมแนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่คล่องแคล่วว่องไว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนอาจารย์ ผู้สอนวิชาบัญชานั้น ควรมีความรู้ทางวิชาการบัญชีเป็นอย่างดี มีหลักและวิธีการสอนที่ถูกต้อง และมีวิญญานของความเป็นครู

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสำคัญของผู้บริหาร

การเรียนการสอน เป็นคำที่มีความหมายกว้างกว่าคำว่า การสอน (Teaching) มีผู้กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง ผลรวมของการสอนทั้งหลายทั้งปวง (All Teaching is Instruction) นั่นคือ การเรียนการสอน มีความหมายครอบคลุมถึงเหตุการณ์ทุกอย่างที่มีผลต่อการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การใช้อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ตลอดจนการสนทนา การอภิปราย และการศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ ซึ่งสรุปได้ว่า กิจกรรมใด ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนทั้งสิ้น

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ (2529: 6 – 7) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญอย่างไร ผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้สึกรู้สึหรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย

พิสิฐ เมธาภักดิ์ และธีระพล เมธิกุล (2531 : 92 – 93) ได้สรุปว่าการสอน หมายถึงกิจกรรมของบุคคล ซึ่งมีหลักการและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การสอนจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญในด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือ

1. ด้านหลักสูตร หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชา ตลอดจนการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการสอน หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล หมายถึง การเลือกวิธีวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ได้
4. ด้านการประเมินผลการสอน หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลการสอนทั้งหมดได้ ตั้งแต่การวางจุดประสงค์ในการเรียนรู้ การเลือกเนื้อหา วิธีสอน ตลอดจนความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของการวัดผลที่ผู้สอนได้กระทำไป

พัชนี สุจำนงค์ (2522 : 16 – 21) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนว่ามีสิ่งที่จะต้องพิจารณาหลายประการพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความสำคัญมาก ทักษะคติของผู้สอน อาชีพการงาน ซึ่งมีผลต่อความพอใจในการสอน นอกจากนี้ การตั้งใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการจะเรียนรู้ตลอดเวลา ก็เป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ ตัวผู้สอนจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความจริงใจ ความศรัทธา และความอดทน
2. ครูต้องคำนึงถึงภูมิหลังและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนส่วนใหญ่ วัย และความต้องการของเขาด้วย
3. ขบวนการสอน ประกอบด้วยหลายขั้นตอน ดังนี้
 - 3.1 ขั้นเตรียมการ ผู้สอนควรเตรียมการสอนเมื่อได้รับมอบหมายการสอน ตลอดจนต้องเตรียมเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประโยชน์จากผู้สอนมากที่สุด
 - 3.2 ขั้นบรรยายหรือนำเสนอ การให้ข่าวสารซึ่งเป็นระยะที่สอง ของขบวนการสอนนี้ อาจกระทำได้หลายวิธี การสอนจะเกิดประสิทธิภาพเต็มที่หากใช้วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ หลาย ๆ อย่าง ฉะนั้น ผู้สอนควรมีประสบการณ์ หรือคุ้นเคย และสามารถใช่วิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้บทเรียนง่ายขึ้น และมีคุณค่าต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

จีรพันธ์ พูลพัฒน์ (2523 : 220 – 222) กล่าวว่า องค์ประกอบในการสอนประกอบด้วย

1. ปรัชญาการศึกษา ซึ่งก็คือหลักสูตรนั่นเอง เพื่อที่จะวางแนวคิดในการจัดการศึกษาว่าต้องการให้เป็นไปในแนวใด และจะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างไร
2. ครู เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้มีการสอนเกิดขึ้น ความสามารถของครูจะมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน ครูจะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน จะต้องรู้จักเลือกปรับปรุง เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสม
3. เด็ก คือ นักเรียนซึ่งจะเป็นที่รับผลของการสอน เมื่อครูสอนจบในแต่ละครั้ง นักเรียนจะได้ผลไม่เท่าเทียมกัน ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลกับเด็กแต่ละคนมากที่สุด
4. กลวิธีการสอน เป็นวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนมีหลายรูปแบบด้วยกันก็แล้วแต่ครูจะนำวิธีการสอนซึ่งคิดว่าดีที่สุดและทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของเด็กสูงสุด ซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้ดีหรือไม่ ก็ต้องค้นหาเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบการสอนจะเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ครูได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็สอดคล้องกับนักการศึกษาอีกท่านหนึ่ง คือ

ลำพอง บุญช่วย (2524 : 1) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอน มี 7 อย่าง คือ

1. ครูผู้สอน
2. ผู้เรียน
3. หลักสูตร
4. วิธีสอน
5. วัตถุประสงค์การสอน
6. สื่อการสอน
7. การประเมินผล

การจัดองค์ประกอบการเรียนการสอน เห็นได้ว่านักการศึกษาแต่ละท่านจะมองคล้าย ๆ กัน แต่จะแบ่งกันตามลักษณะที่ได้ศึกษาและปฏิบัติกันอยู่ มีนักการศึกษาอีกท่านหนึ่งที่จัดองค์ประกอบของการศึกษาไว้อย่างสอดคล้องกัน คือ

สัจ จุฑานันท์ (2529 : 24 – 25) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนสามารถจัดรูปแบบของการทำงานได้ดังนี้ ซึ่งได้แก่ ตัวป้อน (input) องค์ประกอบที่เป็นตัวป้อนในระบบการเรียนการสอน ได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีความสำคัญ คือ

1. ครู เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนจะขาดไม่ได้ เพราะถ้าไม่มีผู้เรียน การสอนก็จะไม่เกิดขึ้นแน่นอน
3. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ส่วนสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงสื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนด้วย
4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิชาการ จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอน ถ้าจะให้ประสบผลสำเร็จจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรก็มีความสำคัญ แต่สิ่งที่สำคัญที่จะบันดาล ให้เกิดการเรียนการสอนและการวัดผลตามจุดหมายที่หลักสูตรวางไว้ก็คือ ครู ถึงแม้ว่าหลักสูตรจะถูกพัฒนาไว้ดีเลิศเพียงใด ถ้าครูไม่นำไปปฏิบัติผู้เรียนย่อมไม่เกิดการพัฒนา นั่นก็คือ หลักสูตรล้มเหลว (กาญจนา เกียรติประวัติ. 2524 : 3)

จากความหมายที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีดำเนินการที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาการ โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทางประกอบ การจัดกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ บรรลุตามความมุ่งหมายของการสอนที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร รวมทั้งปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการวัดผลและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล

เป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ใน การเรียนของนักเรียนว่า บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ โดยทั่วไปแล้วครูสามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายแบบ อาทิ การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การปฏิบัติงานของนักเรียนซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลต้องกระทำกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้มีโอกาสรปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนั้น พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 199 – 200) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ จะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัวเลข เพื่อแสดงว่านักศึกษามีความรู้มากน้อยเพียงใด จากที่ได้เรียนไปแล้ว การวัดผลและประเมินผล จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักศึกษาว่าได้ผลเพียงใด หรือต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น ผู้บริหารของสถานศึกษาย่อมมีส่วนรับผิดชอบในการวัดผลและประเมินผล และติดตามผลการสอนของครูว่าเป็นอย่างไร ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญ ที่จะช่วยดูแลและส่งเสริมให้การวัดผลและประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้

หน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักศึกษา และผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้น และจัดแบ่งนักศึกษาตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลให้ผู้ปกครองนักศึกษาทราบ
4. เพื่อสถิติอื่น ๆ ทางการศึกษา

ชวาล แพรัตกุล (2516 : 344) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผลเป็นวิธีการหรือกระบวนการที่กำหนดตัวเลขให้แก่สิ่งของหรือลักษณะหรือเหตุการณ์ใด ๆ โดยเป็นไปตามเงื่อนไขหรือกฎเกณฑ์

วิเชียร เกตุสิงห์ (2520 : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผล หมายถึง ขบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวนหรือปริมาณ ซึ่งจำนวนหรือปริมาณนั้นมีความหมายแทนพฤติกรรมอย่างหนึ่งหรือแทน ผลงานที่แต่ละคนแสดงออกมา

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2521 : 6) ได้กล่าวว่าการประเมินผลเป็นกระบวนการที่ควรทำต่อจากการวัดผลและวินิจฉัยตัดสินสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 3 – 4) ได้กล่าวถึงการประเมินผล หมายความว่า กะ ประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็นเช่นประเมินราคา ประเมินผลการศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 502) นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา ผลผลิตกระบวนการ จุดมุ่งหมายของโครงการหรือทางเลือกต่าง ๆ ที่ออกแบบเพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินเป็นการศึกษาหรือตรวจสอบโครงการในระหว่างที่ โครงการกำลังดำเนินอยู่ หรือภายหลังที่โครงการได้สำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว

ธำรง บัวศรี (2531 : 227) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นตัววัดในด้านปริมาณ หรือคุณภาพก็ได้ การวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว ความกว้าง

ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนในด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาว์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ การประเมินผล หมายถึง กระบวนการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อเป็นประโยชน์ในการประเมินค่าและตัดสินใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คือ การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับ คุณค่า ความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินผลประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ
2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทางหรือหลักการพิจารณา แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ
3. การตัดสินใจ เป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กรมวิชาการ (2535 : 1) กล่าวถึงการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงานทั้งในช่วงขณะที่กำลังทำและช่วงเวลาที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่า งานที่ทำนั้นได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้งานไม่สำเร็จตามความคาดหวังและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงานเกิดความสำเร็จหรือใกล้เคียงความคาดหวังมากที่สุด

กู๊ด (Good. 1973 : 338) ได้ให้คำจำกัดความของการวัดผลการศึกษาว่า เป็นค่าที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไป และการทดสอบการนำมาตราส่วนประเมินค่า และการตีค่ากระบวนการที่วัดได้ และการที่บุคคลได้รับผลของกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบ และการสร้างมาตราส่วนประเมินค่า การทำให้มีเหตุผลใช้ได้ และการทำให้เป็นมาตรฐานการแปลความหมายผลของการทดสอบ การประเมินผลทั้งที่เป็นปรนัยและอัตนัย และการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลความหมายผลจากการวัด

ความสำคัญของการวัดผลและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลมีประโยชน์กับผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพื่อจะได้นำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการสอนของผู้สอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเพิ่มขึ้น

อุทุมพร ทองอุไทย (2518 : 85) กล่าวว่า การวัดผลและการประเมินของครู นับเป็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาอีกประการหนึ่ง เพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยตัดสินความมีประสิทธิภาพในการสอน ผลของการประเมินผลจะช่วยให้ครูได้เห็นสภาพสะท้อนว่า ผู้เป็นครูทำหน้าที่ได้ครบถ้วนเพียงไร มีส่วนใดที่ยังบกพร่อง หรือจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนของผู้เรียนและการสอนของครูบรรลุเป้าหมายตามต้องการ

สุทิน ประจักษ์ศักดิ์ (2520 : 44) กล่าวว่าครูส่วนใหญ่มักจะขาดการประเมินผลการสอนของตนแต่จะใช้การประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นการประเมินผลจากการจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนที่แสดงออกเป็นสำคัญ และยึดถือว่าเป็นการประเมินผลการสอนของตน ผลที่ได้จากการประเมินผลรวมครั้งสุดท้าย ทำให้ไม่สามารถบอกได้แน่ชัดว่า การที่ผู้เรียนสอนได้คะแนนสูงหรือได้คะแนนต่ำเป็นเพราะสติปัญญาของผู้เรียน หรือเพราะการวางแผนการจัดบรรยากาศในห้องเรียน เทคนิคการสอน ตลอดจนการใช้อุปกรณ์การเรียนของผู้สอน เพราะสภาพแวดล้อมของผู้เรียนมีผลทำให้การเรียนของผู้เรียนออกมาในลักษณะแตกต่างกัน

การประเมินผลช่วยการตัดสินใจในด้านการเรียนการสอน ผลที่ได้จากกระบวนการวัดผลและประเมินผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับ ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เช่น

- 1.1 ทำให้ครูทราบพื้นฐานเบื้องต้นของผู้เรียน
- 1.2 ทำให้ทราบผลการบรรลุจุดประสงค์ของนักเรียนแต่ละคน
- 1.3 ทำให้ทราบว่าเทคนิควิธีการสอนของครูเหมาะสมเพียงใด
- 1.4 ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าใจจุดประสงค์การสอนของครูที่ดี
- 1.5 ชี้นำข้อดีและข้อบกพร่องในการเรียนแก่ผู้เรียน
- 1.6 ช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนแก่ผู้เรียน
- 1.7 สนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยการเรียนที่ดี

การประเมินผลช่วยตัดสินใจในด้านการแนะแนว ปกติผู้เรียนมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ และเลือกอาชีพ และปัญหาส่วนตัวยู่เสมอ เช่น จะเลือกเรียนวิชาอะไร เมื่อจบแล้วจะประกอบอาชีพอะไร ในสถานการณ์อย่างหนึ่งควรปรับตัว อย่างไร ฯลฯ เรื่องเหล่านี้จะตัดสินใจได้ต้องรู้จักผู้เรียนผู้นั้นเป็นอย่างดี ซึ่งการวัดผลจะช่วยในเรื่องนี้ได้ ด้วยการใช้แบบทดสอบชนิดต่างๆ เช่น แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบความสนใจ แบบทดสอบบุคลิกภาพหรือแบบทดสอบสัมฤทธิ์ เป็นต้น

การประเมินผลช่วยตัดสินใจด้านการบริหาร การประเมินผลการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้บริหาร ทราบว่า ควรจะแก้ไขปรับปรุงกลไก การบริหารงานของสถานศึกษาอย่างไรหรือไม่ เป็นต้นว่า การจัด ห้องสมุด ห้องประจำวิชา โรงฝึกงาน การจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังอาจทำให้การคัดเลือกหรือจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามความสามารถ สิ่งเหล่านี้ย่อมต้องอาศัยข้อมูลจาก การวัดผลประเมินผล เป็นต้น

การประเมินผลช่วยการตัดสินใจด้านการวิจัย การวิจัยในด้านการเรียนการสอน การแนะแนว และการบริหาร ย่อมต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากการวัดผลและประเมินผล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลนั้นสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้ด้วย

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 220) ได้ให้ความเห็นว่า การประเมินผลการเรียนการสอนสำคัญมาก ถ้า ผู้สอนที่สอนมานาน ชินกับการสอนในแบบนั้น และรวมทั้งมั่นใจตนเองว่าสอนดีแล้วผู้สอนประเภทนี้จะไม่เห็น ความสำคัญของการประเมินการสอน และผู้สอนเพื่ออยู่ในประเภทตรงกันข้ามคือ สอนไม่ดี ไม่สนใจการสอน สอนไม่ค่อยเต็มที่ ก็ไม่อยากจะประเมินผลการสอนเช่นกัน ซึ่งผู้สอนทั้ง 2 ประเภทนี้ ควรจะต้องมีการประเมินผล การสอนของตนเองอย่างยิ่ง เพื่อให้รู้ว่าผลการประเมินจะมีผลให้ผู้สอนทั้ง 2 ประเภทรู้ว่าตนเองมีข้อบกพร่อง ในการสอนหรือไม่เพียงใด เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 : 53) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอน จะต้องกระทำ อย่างมีระบบ ซึ่งควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจนว่าต้องการวัดผลเพื่อการตัดสินใจเลือก เพื่อจัดตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถ หรือเพื่อการวินิจฉัย
2. จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา เพื่อที่จะบอกให้ทราบว่าออกข้อสอบวัดเนื้อหาใด ในพฤติกรรมใด แคไหนและเพียงใด เพื่อข้อสอบที่สร้างขึ้นวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ
3. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลที่จะวัดโดยพยายามใช้ เทคนิคการวัดหลาย ๆ วิธี
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลหลังจากกำหนดว่าจะใช้วิธีใดวัดผลแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการสร้าง เครื่องมือวัดผลตามที่กำหนด ซึ่งเครื่องมือที่ใช้กันมากในการวัดผลการเรียนการสอน ได้แก่แบบทดสอบ

5. ดำเนินการวัดผลเป็นขั้นตอนของการนำเครื่องมือไปทดสอบหาข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการประเมินผล

6. การประเมินผลและการใช้ผลจากการวัด จุดหมายปลายทางของการวัดผลก็เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ควรปรับปรุงและแก้ไขอย่างไร

จากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล ต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน เครื่องมือที่ใช้วัดต้องครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลที่จะวัด และเนื้อหาของการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งนำผลที่ได้รับจากการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อรัญญา เวียงวะลัย (2538 : 72-74) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติทางสังคม เจตคติต่อวิชาที่เรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติทางสังคมและเจตคติต่อวิชาที่เรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรศรี โรจน์เมธี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ด้านสื่อการสอนเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณเรื่องสื่อการสอนมีน้อยและมักไม่ได้รับความสนใจหรือสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง อาจารย์ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอน ขาดทักษะการเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาบัญชี ขาดห้องเรียนที่มีวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอนพร้อมกับสื่อการสอนไม่มีเพียงพอกับนักศึกษา จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล (2541 : 117) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ โดยรวม ด้านครู ด้านวิชาที่เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเห็นคุณค่าของการศึกษาอยู่ในระดับดี

พิสมัย บัวอุไร (2542 :89) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาด้านผู้เรียนและด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นเป็นปัญหาในระดับน้อย

มาฆะฉัตร สวัสดิวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์ ในวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า เจตคติที่มีต่อการเรียนการสอนทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

จิตตชา นิลดำ (2542 :60) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในการเรียน โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาในการเรียนของนิสิตด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียนด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นเป็นปัญหาในระดับน้อย

ทวีศิลป์ พรหมสุวรรณ (2542 : 88) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ด้านครูผู้สอน ด้านวิชากลุ่มการงานและอาชีพ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเจตคติต่อการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพในด้านต่าง ๆ และโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 62) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการเซดุน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นเป็นปัญหาในระดับน้อย

ดุขฎี วัฒนคามินทร์ (2544 : 46) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ด้านคุณประโยชน์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคอมพิวเตอร์ ทั้งในด้านคุณประโยชน์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม และรวมทุกด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

โคเวล และเอ็นทวิสเซล (Cowell and Entwistle 1971 : 85 – 89) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติในการเรียนระหว่างผู้มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว พบว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีวิธีการเรียนและเจตคติในการเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ธอร์นเบอร์ก (Thornburg 1985 : 181 – 185) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนก่อนกำหนด พบว่านักเรียนร้อยละ 50 เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน นักเรียนร้อยละ 20 แสดงเจตคติที่ไม่ดีในลักษณะต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรที่เรียนไม่มีประโยชน์ เบื่อหน่ายต่อการเรียน การวัดและประเมินผลเน้นการให้คะแนนมากเกินไป ระเบียบของโรงเรียนเข้มงวด

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ สรุปได้ว่า เจตคติในการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลทำให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ เจตคติเป็นสิ่งที่สร้างและเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน และสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชี ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูอาจารย์ผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา และเสริมสร้างบัณฑิตที่ดีสู่สังคม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 5 แขนงวิชาเอก คือ แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,080 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 5 แขนงวิชาเอก คือ แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan : 1970.607) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้แขนงวิชาเอก ระดับชั้นที่ศึกษาเป็นระดับชั้นในการสุ่ม แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้น ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 287 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	86	22	68	18	30	10	184	50
การบัญชี	92	24	115	30	45	12	252	66
การเงินและการธนาคาร	72	19	97	25	75	20	244	64
การตลาด	103	27	107	28	33	11	243	66
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	106	28	51	13	-	-	157	41
รวม	459	120	438	114	183	53	1,080	287

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สำหรับสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่เรียนหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ซึ่งเป็นแบบวัดเจตคติแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหาวิชา
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล

ลักษณะของแบบวัดเจตคติเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

ข้อความทางบวก

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ข้อความทางลบ

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติของนักศึกษา
2. สอบถาม และสัมภาษณ์นักศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา
3. สร้างแบบวัดเจตคติ เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษา จากข้อมูลที่ได้ศึกษาจาก เอกสาร ตำรา งานวิจัย และการสัมภาษณ์นักศึกษา โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย ได้แบบวัดเจตคติทั้งสิ้น 54 ข้อ
4. นำแบบวัดเจตคติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม
5. นำแบบวัดเจตคติ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์ณี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ
6. ปรับปรุงแบบวัดเจตคติตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้
7. นำแบบวัดเจตคติที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน
8. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ไปวิเคราะห์ $t - test$ เพื่อหาค่าจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและ 25 % ของกลุ่มต่ำ โดยได้ค่า t ระหว่าง 1.800 – 7.354 คัดเลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบวัดเจตคติซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกเกิน 1.75 รวม 54 ข้อ สามารถใช้ในการวิจัยได้
9. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Conbach. 1970 : 161)) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9838
10. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตและนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
2. นำแบบวัดเจตคติไปสอบถามนักศึกษาและเก็บคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS /PC (Statistical Package for the Social Sciences / Personal) โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของนักศึกษาผู้ตอบแบบวัดเจตคติ โดยวิธีหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนแต่ละด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนดังต่อไปนี้

ข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ข้อความทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

การแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบแบบวัดเจตคติ มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีดีมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมาก หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยปานกลาง หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อย หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีไม่ค่อยดี
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีไม่ดี

3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

$\bar{X}_H, \bar{X}_L$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำ

S_H^2, S_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ

n_H, n_L แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2523 : 98 – 99)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติค่าที (t-test) เมื่อทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2)

ถ้าพบ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้ t -test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 165) ในกรณี

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

ถ้าพบ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 165) ในกรณี

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ขึ้นไป โดยการ
ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) F – test
โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม กรณีค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ
ทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)
(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544:248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบค่าที (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบค่าเอฟ (F – distribution)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (degrees of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบวัดเจตคติ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อวิชาการบัญชีเกี่ยวกับด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบวัดเจตคติ จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบวัดเจตคติ จำแนกตามตัวแปร

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	60	20.9
1.2 หญิง	227	79.1
รวม	287	100.0
2. ระดับชั้น		
2.1 ชั้นปีที่ 2	120	41.8
2.2 ชั้นปีที่ 3	114	39.7
2.3 ชั้นปีที่ 4	53	18.5
รวม	287	100.0
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป)	13	4.5
3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (ตั้งแต่ 2.50 – 2.99)	226	78.7
3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.49)	48	16.7
รวม	287	100.0
4. แขนงวิชาเอก		
4.1 การบริหารทรัพยากรมนุษย์	50	17.4
4.2 การบัญชี	66	23.0
4.3 การเงินและการธนาคาร	64	22.3
4.4 การตลาด	66	23.0
4.5 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	41	14.3
รวม	287	100.0
5. วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา		
5.1 การบัญชี 1	46	16.0
5.2 การบัญชี 1 และการบัญชี 2	108	37.6
5.3 การบัญชี 1 การบัญชี 2 และการบัญชีเพื่อการจัดการ	133	46.4
รวม	287	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบวัดเจตคติ มีจำนวน 287 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง ซึ่งกำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือมีคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.50 – 2.99 นักศึกษากระจายอยู่ทุกแขนงวิชาเอก และเคยศึกษาวิชาการบัญชี 1, การบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้าน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมรายด้านและรายข้อ ดังแสดงในตาราง 3 - 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและรายด้าน

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	$\bar{X}$	S.D	ระดับเจตคติ
ด้านเนื้อหาวิชา	3.59	.25	ดีมาก
ด้านอาจารย์ผู้สอน	3.72	.34	ดีมาก
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.27	.36	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	3.74	.38	ดีมาก
รวม	3.58	.21	ดีมาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับที่ดีมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	เจตคติด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ
1	เนื้อหาวิชาการบัญชีโดยส่วนรวมเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา	3.95	.62	ดีมาก
2	เนื้อหาวิชาการบัญชีมีความทันสมัยและก้าวหน้า	3.62	.64	ดีมาก
3	เนื้อหาวิชาการบัญชีสอดคล้องกับความต้องการของตลาด แรงงาน	3.72	.71	ดีมาก
4	เนื้อหาวิชาการบัญชีสามารถยืดหยุ่นได้	3.42	.79	ปานกลาง
5	เนื้อหาวิชาการบัญชีมีความยุ่งยากและซับซ้อน	3.86	.84	ดีมาก
6	เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าเบื่อหน่าย	3.52	.96	ดีมาก
7	เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าสนใจและน่าศึกษา	3.36	.86	ปานกลาง
8	เนื้อหาวิชาการบัญชีช่วยให้เป็นคนมีความละเอียด ถี่ถ้วน รอบคอบ	3.99	.78	ดีมาก
9	เนื้อหาวิชาการบัญชีช่วยส่งเสริมให้เป็นคนคิดเร็ว	3.94	.72	ดีมาก
10	ถ้าเลือกเรียนได้ข้าพเจ้าจะไม่เลือกเรียนวิชาบัญชี	3.53	1.07	ดีมาก
11	เนื้อหาวิชาการบัญชีสามารถนำไปใช้งานได้จริง	3.80	.98	ดีมาก
12	เนื้อหาวิชาการบัญชีเป็นระบบและขั้นตอนง่ายต่อการทำ ความเข้าใจ	3.13	1.08	ปานกลาง
13	วิชาการบัญชีเป็นวิชาที่ไม่จำเป็นต้องเรียน	2.72	1.03	ปานกลาง
14	วิชาการบัญชีเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาต่อทาง บริหารธุรกิจ	3.44	1.10	ปานกลาง
	รวม	3.59	.25	ดีมาก

จากตาราง 4 แสดงว่านักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ด้านเนื้อหาวิชาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง คือเนื้อหาวิชาการบัญชีสามารถยืดหยุ่นได้ เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าสนใจและน่าศึกษา เนื้อหาวิชาการบัญชีเป็นระบบและขั้นตอนง่ายต่อการทำความเข้าใจ วิชาการบัญชีเป็นวิชาที่ไม่จำเป็นต้องเรียน และ วิชาการบัญชีเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาต่อทางบริหารธุรกิจ ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	เจตคติด้านอาจารย์ผู้สอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ
1	ผู้สอนบรรยายไม่ชัดเจนทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน	3.67	1.03	ดีมาก
2	การเรียนวิชาบัญชีผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางการบัญชี	3.64	.84	ดีมาก
3	ผู้สอนเข้มงวดกับนักศึกษาเกินไป	3.14	.90	ปานกลาง
4	ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนเมื่อผู้สอน สอนเนื้อหาเร็วเกินไป	4.02	.88	ดีมาก
5	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าผู้สอนวิชาการบัญชีน่าเชื่อถือและศรัทธา	3.70	.78	ดีมาก
6	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้นเมื่อผู้สอนตั้งใจสอน	4.03	.75	ดีมาก
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าผู้สอนพร้อมเสมอที่จะให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ที่มีปัญหาทั้งในและนอกเวลาเรียน	3.72	.82	ดีมาก
8	ข้าพเจ้าชอบให้ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	4.04	.77	ดีมาก
9	ผู้สอนใช้วิธีสอนหลายวิธีทำให้ไม่เบื่อในการเรียน	3.64	1.01	ดีมาก
10	ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาการ บัญชี	3.33	.99	ปานกลาง
11	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้นเมื่อได้รับคำชมเชยจากผู้สอน	3.56	.92	ดีมาก
12	ข้าพเจ้าอยากให้ผู้สอน มีความยืดหยุ่นในการสอน	3.92	.88	ดีมาก
13	ข้าพเจ้าชอบให้ผู้สอน ตรงต่อเวลาในการสอน	4.05	.72	ดีมาก
14	ผู้สอนวิชาการบัญชีมีวิธีการจูงใจที่ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน	3.55	.95	ดีมาก
15	ข้าพเจ้าต้องการให้บทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมาก่อนสอน บทเรียนใหม่	3.87	.93	ดีมาก
	รวม	3.72	.34	ดีมาก

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ด้านอาจารย์ผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางคือ ผู้สอนเข้มงวดกับนักศึกษาเกินไป ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม และรายข้อ

ข้อ	เจตคติด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ
1	กิจกรรมการสอนวิชาการบัญชีไม่น่าสนใจ	3.41	.96	ปานกลาง
2	แบบฝึกหัดวิชาการบัญชีมีมากเกินไป	3.23	.96	ปานกลาง
3	เรียนวิชาการบัญชีแล้วรู้สึกเบื่อหน่ายและง่วงนอนมาก	3.47	.99	ปานกลาง
4	ข้าพเจ้าต้องการให้มีการสอนเสริมวิชาการบัญชีนอกเวลาเรียน	3.68	.91	ดีมาก
5	ข้าพเจ้าศึกษาและทำความเข้าใจในวิชาการบัญชีล่วงหน้า	3.26	.89	ปานกลาง
6	วิธีการสอนวิชาการบัญชีแบบสาธิตทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก	3.70	.90	ดีมาก
7	เมื่อผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาการบัญชี ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้น	3.77	.77	ดีมาก
8	ถึงเวลาเรียนวิชาบัญชี ข้าพเจ้าอยากหนีเรียน	3.15	1.10	ปานกลาง
9	เรียนวิชาบัญชีแล้วสนุก เพราะได้พัฒนาความคิด	3.07	.96	ปานกลาง
10	ข้าพเจ้าชอบศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาการบัญชี	3.14	.90	ปานกลาง
11	ตั้งแต่เรียนวิชาการบัญชีมา ไม่เคยเรียนเข้าใจเลย	3.03	1.04	ปานกลาง
12	ถ้าสถาบันจัดตั้งชุมนุมการบัญชีข้าพเจ้าอยากร่วมด้วย	2.89	1.10	ปานกลาง
13	ข้าพเจ้าไม่เคยทำแบบฝึกหัดวิชาบัญชีด้วยตัวเองเลย	2.73	1.13	ปานกลาง
	รวม	3.27	3.74	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับดีมากคือ ข้าพเจ้าต้องการให้มีการสอนเสริมวิชาการบัญชีนอกเวลาเรียน วิธีการสอนวิชาการบัญชีแบบสาธิตทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก เมื่อผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาการบัญชี ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมาก ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านการวัดผลและการประเมินผล โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	เจตคติด้านการวัดผลและการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ
1	ข้อทดสอบวิชาการบัญชีมักจะยากเกินความสามารถของนักศึกษา	3.37	1.02	ปานกลาง
2	ข้อทดสอบมักมีมาก จนทำไม่ทัน	3.97	.93	ดีมาก
3	การวัดผลและการประเมินผลของผู้สอนมักจะขาดความยุติธรรม	3.09	.95	ปานกลาง
4	ข้าพเจ้าชอบให้ตรวจแบบฝึกหัดและแจ้งผลงานสม่ำเสมอ เพื่อจะทำให้เข้าใจมากขึ้น	4.06	.90	ดีมาก
5	ข้าพเจ้าอยากให้มีการวัดผลวิธีอื่นนอกเหนือจากการทดสอบอย่างเดียว	4.11	.81	ดีมาก
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการประเมินผลในการสอบวิชาการบัญชีให้ผ่านสูงเกินไป	3.80	.96	ดีมาก
7	การทดสอบบ่อย ๆ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความเครียด	3.61	1.05	ดีมาก
8	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการสอบเป็นระยะ โดยไม่ต้องสอบปลายภาค ทำให้ข้าพเจ้าได้ทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ	4.03	.91	ดีมาก
9	การแจ้งผลการสอบทุกครั้งทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง	4.07	.83	ดีมาก
10	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะได้คะแนนมากหรือน้อย เพียงแต่ให้สอบผ่านเท่านั้น	3.25	1.28	ปานกลาง
11	ข้าพเจ้าจะปรับปรุงการเรียนภายหลังจากการรับแจ้งผลการสอบทุกครั้ง	3.48	1.13	ปานกลาง
12	ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะทำคะแนนในการสอบแต่ละครั้งให้มีความถูกต้องมากที่สุดเพื่อให้ได้คะแนนสูงที่สุด	4.05	.85	ดีมาก
	รวม	3.58	.21	ดีมาก

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ด้านการวัดผลและการประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อทดสอบวิชาการบัญชีมักจะยากเกินความสามารถของนักศึกษา การวัดผลและการประเมินผลของผู้สอนมักจะขาดความยุติธรรม ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะได้คะแนนมากหรือน้อย เพียงแต่ให้สอบผ่านเท่านั้น และข้าพเจ้าจะปรับปรุงการเรียนภายหลังจากการรับแจ้งผลการสอบทุกครั้ง ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา ดังแสดงในตาราง 8 - 20

สมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	เพศ						รวม			
	ชาย			หญิง						
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	
ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล	3.58	.31	ดีมาก	3.59	.24	ดีมาก	3.58	.27	ดีมาก	
	3.68	.38	ดีมาก	3.74	.33	ดีมาก	3.71	.35	ดีมาก	
	3.26	.37	ปานกลาง	3.28	.35	ปานกลาง	3.27	.36	ปานกลาง	
	3.74	.39	ดีมาก	3.74	.38	ดีมาก	3.74	.38	ดีมาก	
รวม	3.56	.22	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก	3.5755	.22	ดีมาก	

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาเพศชายและนักศึกษาเพศหญิง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีในระดับดีมาก 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล ส่วนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	ชาย		หญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหาวิชา	3.58	.31	3.59	.24	- .31
ด้านอาจารย์ผู้สอน	3.68	.38	3.74	.33	-1.17
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.26	.37	3.28	.35	- .39
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	3.74	.39	3.74	.38	- .07
รวม	3.56	.22	3.59	.21	- .82

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในข้อ 1

สมมติฐานข้อที่ 2 นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษา จำแนกตาม ระดับชั้น

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	ระดับชั้น												รวม
	ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4						
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	
ด้านเนื้อหาวิชา	3.59	.25	ดีมาก	3.58	.23	ดีมาก	3.63	.31	ดีมาก	3.59	.25	ดีมาก	
ด้านอาจารย์ผู้สอน	3.70	.35	ดีมาก	3.72	.33	ดีมาก	3.80	.36	ดีมาก	3.73	.34	ดีมาก	
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	3.35	.37	ปานกลาง	3.23	.32	ปานกลาง	3.18	.37	ปานกลาง	3.27	.36	ปานกลาง	
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	3.78	.39	ดีมาก	3.72	.35	ดีมาก	3.71	.40	ดีมาก	3.74	.38	ดีมาก	
รวม	3.60	.22	ดีมาก	3.56	.19	ดีมาก	3.58	.24	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก	

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทั้ง 3 ระดับชั้น มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีในระดับดีมาก 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล ส่วนด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านจำแนกตามระดับชั้น

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	.08	.04	.67
	ภายในกลุ่ม	284	18.49	.07	
	รวม	286	18.58		
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.36	.18	1.54
	ภายในกลุ่ม	284	33.15	.12	
	รวม	286	33.51		
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.32	.66	5.31 **
	ภายในกลุ่ม	284	35.33	.12	
	รวม	286	36.65		
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.31	.15	1.06
	ภายในกลุ่ม	284	41.13	.14	
	รวม	286	41.34		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.09	.048	1.07
	ภายในกลุ่ม	284	12.91	.045	
	รวม	286	13.00		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษาที่เรียนระดับชั้นที่แตกต่างกันคือ ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังตาราง 12

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้
จำแนกตามระดับชั้น

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	ระดับชั้น	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 2 3.35	ชั้นปีที่ 3 3.23	ชั้นปีที่ 4 3.18
ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้	ชั้นปีที่ 2	3.35	-	.12*	.16*
	ชั้นปีที่ 3	3.23	-	-	.05
	ชั้นปีที่ 4	3.18	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีเจตคติที่ดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขา วิชาศิลปศาสตร โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษา จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน												รวม		
	สูง			ปานกลาง			ต่ำ								
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ			
ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล	3.63	.22	ดีมาก	3.60	.25	ดีมาก	3.56	.28	ดีมาก	3.59	.25	ดีมาก	ดีมาก ดีมาก ปานกลาง ดีมาก		
	3.81	.33	ดีมาก	3.74	.34	ดีมาก	3.63	.36	ดีมาก	3.73	.34	ดีมาก			
	3.36	.41	ปานกลาง	3.27	.36	ปานกลาง	3.28	.36	ปานกลาง	3.27	.36	ปานกลาง			
	3.62	.46	ดีมาก	3.74	.39	ดีมาก	3.76	.32	ดีมาก	3.74	.38	ดีมาก			
รวม	3.61	.25	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก	3.56	.22	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก	ดีมาก		

จากตาราง 13 แสดงว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 ระดับ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำมีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมใน
ระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 ระดับ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีอยู่ในระดับดีมาก 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาวิชา
ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล ส่วนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	.08	.04	.63
	ภายในกลุ่ม	284	18.50	.07	
	รวม	286	18.58		
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.62	.31	2.66
	ภายในกลุ่ม	284	32.89	.12	
	รวม	286	33.51		
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.09	.05	.38
	ภายในกลุ่ม	284	36.55	.13	
	รวม	286	36.65		
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.20	.11	.69
	ภายในกลุ่ม	284	41.23	.15	
	รวม	286	41.43		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.06	.03	.68
	ภายในกลุ่ม	284	12.94	.05	
	รวม	286	13.01		

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3

สมมติฐานข้อที่ 4 นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาเอกแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษา จำแนกตามแขนงวิชาเอก

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	แขนงวิชาเอก																รวม				
	การบริหารทรัพยากรมนุษย์				การบัญชี				การเงินและการธนาคาร				การตลาด								คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ
เนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอน วิธีสอนและกิจกรรมการสอน การวัดผลและการประเมินผล	3.57	.25	ดีมาก	3.62	.21	ดีมาก	3.61	.27	ดีมาก	3.53	.29	ดีมาก	3.62	.22	ดีมาก	3.59	.25	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก
	3.69	.39	ดีมาก	3.74	.34	ดีมาก	3.76	.375	ดีมาก	3.69	.32	ดีมาก	3.74	.28	ดีมาก	3.73	.34	ดีมาก	3.73	.34	ดีมาก
	3.26	.33	ปานกลาง	3.26	.34	ปานกลาง	3.25	.32	ปานกลาง	3.27	.39	ปานกลาง	3.34	.43	ปานกลาง	3.27	.36	ปานกลาง	3.27	.36	ปานกลาง
	3.69	.36	ดีมาก	3.68	.39	ดีมาก	3.74	.34	ดีมาก	3.91	.38	ดีมาก	3.61	.35	ดีมาก	3.74	.38	ดีมาก	3.74	.38	ดีมาก
รวม	3.56	.19	ดีมาก	3.58	.20	ดีมาก	3.59	.24	ดีมาก	3.59	.23	ดีมาก	3.58	.20	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนทุกแขนงวิชาเอก มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาโดยรวม
มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีในระดับดีมาก 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล ส่วนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการ
สอน นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีในระดับปานกลาง

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม
แขนงวิชาเอก

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	.38	.09	1.49
	ภายในกลุ่ม	284	18.19	.06	
	รวม	286	18.58		
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.24	.06	.51
	ภายในกลุ่ม	284	33.27	.12	
	รวม	286	33.51		
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.26	.07	.52
	ภายในกลุ่ม	284	36.38	.13	
	รวม	286	36.64		
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.89	.72	5.29**
	ภายในกลุ่ม	284	38.54	.14	
	รวม	286	41.43		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.05	.01	.28
	ภายในกลุ่ม	284	12.95	.05	
	รวม	286	13.01		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงว่านักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาเอกแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิธีการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังตาราง 17

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการวัดผลและการประเมินผลจำแนกตามแขนงวิชาเอก

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	แขนงวิชาเอก	$\bar{X}$	การตลาด 3.91	การเงิน และการธนาคาร 3.74	การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ 3.69	การบัญชี 3.68	คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ 3.61
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	การตลาด	3.91	-	.17	.22*	.23*	.29**
	การเงินและการธนาคาร	3.74	-	-	.05	.06	.13
	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	3.69	-	-	-	.01	.08
	การบัญชี	3.68	-	-	-	-	.07
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.61	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาแขนงวิชาการตลาด มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างจากนักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และแขนงวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างจากนักศึกษาแขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักศึกษาแขนงวิชาการตลาดมีเจตคติที่ดีกว่านักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ แขนงวิชาการบัญชี และแขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ส่วนกลุ่มอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 5 นักศึกษาที่เคยเรียนวิชาพื้นฐานการบัญชีแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร โปรรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านของเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษา จำแนกตามวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา											รวม	
	การบัญชี 1				การบัญชี 1 ,การบัญชี 2				การบัญชี1 ,การบัญชี 2 และ การบัญชีเพื่อการจัดการ				
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ เจตคติ	$\bar{X}$	S.D		ระดับ เจตคติ
ด้านเนื้อหาวิชา	3.59	.29	ดีมาก	3.58	.25	ดีมาก	3.59	.25	ดีมาก	3.59	.25	ดีมาก	
ด้านอาจารย์ผู้สอน	3.75	.38	ดีมาก	3.72	.34	ดีมาก	3.73	.34	ดีมาก	3.73	.34	ดีมาก	
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.38	.45	ปานกลาง	3.31	.33	ปานกลาง	3.21	.33	ปานกลาง	3.27	.36	ปานกลาง	
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	3.78	.47	ดีมาก	3.76	.38	ดีมาก	3.71	.35	ดีมาก	3.74	.38	ดีมาก	
รวม	3.62	.24	ดีมาก	3.6	.21	ดีมาก	3.56	.20	ดีมาก	3.59	.21	ดีมาก	

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่มีพื้นฐานการบัญชีทั้ง 3 ระดับ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษา มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีในระดับดีมาก 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล ส่วนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีในระดับปานกลาง

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม
วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	.01	.07	.11
	ภายในกลุ่ม	284	18.57	.06	
	รวม	286	18.58		
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.02	.08	.07
	ภายในกลุ่ม	284	33.49	.12	
	รวม	286	33.51		
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.24	.62	4.95**
	ภายในกลุ่ม	284	35.41	.13	
	รวม	286	36.65		
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.19	.09	.67
	ภายในกลุ่ม	284	41.24	.15	
	รวม	286	41.43		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.14	.07	1.49
	ภายในกลุ่ม	284	12.87	.05	
	รวม	286	13.01		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่านักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาพื้นฐานการบัญชีแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชา
การบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 5 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย
สำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบ
รายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังตาราง 20

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

เจตคติต่อวิชาการบัญชี	วิชาพื้นฐานการบัญชี ที่เคยศึกษา	$\bar{X}$	การบัญชี 1 3.38	การบัญชี 1 ,การบัญชี 2 3.31	การบัญชี 1 , การบัญชี 2 และการบัญชีเพื่อการจัดการ 3.21
ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้	การบัญชี 1	3.38	-	.07	.17*
	การบัญชี 1, การบัญชี 2	3.31	-	-	.09
	การบัญชี 1, การบัญชี 2 และ การบัญชีเพื่อการจัดการ	3.21	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้แตกต่างจากนักศึกษา ที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1, วิชาการบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือแสดงว่า นักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีดีกว่า นักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 ,การบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ ส่วนอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อวิชาการบัญชี ในหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา และเสริมสร้างบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพสู่สังคม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 5 แขนงวิชาเอก คือ แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,080 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 5 แขนงวิชาเอก คือ แขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง 287 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 5 ด้าน คือ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานทางการบัญชีที่เคยศึกษา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ เจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา รวม 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและการประเมินผล

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาเอกแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่เคยเรียนวิชาพื้นฐานการบัญชีแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาการบัญชี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ซึ่งเป็นแบบวัดเจตคติแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาการบัญชี แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล รวมทั้งสิ้น 54 ข้อ

ลักษณะของแบบวัดเจตคติเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

ข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ข้อความทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังอธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นที่ 4 ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จำนวน 287 ฉบับ โดยการแจกแบบวัดเจตคติและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง ได้กลับคืนมารวม 287 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences / Personal) โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบวัดเจตคติ โดยวิธีหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์เจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนแต่ละด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนดังต่อไปนี้

ข้อความทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ข้อความทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

การวิเคราะห์เจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีดีมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยมาก หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยปานกลาง หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อย หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีไม่ค่อยดี
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	เป็นระดับที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีไม่ดี

3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test)

4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จำแนกตามระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขา วิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษาตอบแบบสอบถามมีจำนวน 287 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง ซึ่งกำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง กระจายอยู่ทุกแขนงวิชาเอก และเคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 การบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อ การจัดการมากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์เจตคติของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีต่อวิชาการบัญชี ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก ผลการวิเคราะห์เป็นรายด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหาวิชา นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง คือ เนื้อหาวิชาการบัญชีสามารถยืดหยุ่นได้ เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าสนใจและน่าศึกษา เนื้อหาวิชาการบัญชีเป็นระบบและขั้นตอนง่ายต่อการทำความเข้าใจ วิชาการบัญชีเป็นวิชาที่ไม่จำเป็นต้องเรียน และวิชาการบัญชีเป็น หัวใจสำคัญของการศึกษาต่อทางบริหารธุรกิจ ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก

2.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางคือ ผู้สอนเข้มงวดกับนักศึกษาเกินไป ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก

2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับดีมาก คือ ข้าพเจ้าต้องการให้มีการสอนเสริมวิชาการบัญชีนอกเวลาเรียน วิธีการสอนวิชาการบัญชีแบบสาธิตทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก เมื่อผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาการบัญชี ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมาก ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติปานกลาง

2.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อทดสอบวิชาการบัญชีมักจะยากเกินความสามารถของนักศึกษา การวัดผลและการประเมินผลของผู้สอนมักจะขาดความยุติธรรม ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะได้คะแนนมากหรือน้อยเพียงแต่ให้สอบผ่านเท่านั้น และข้าพเจ้าจะปรับปรุงการเรียนหลังจากการรับแจ้งผลการสอบทุกครั้ง ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติที่ดีมาก

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แขนงวิชาเอก และวิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา ปรากฏผลดังนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่านักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้านแตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักศึกษาที่เรียนระดับชั้นแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้านแตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่เรียนระดับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการ

บัญชีด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างจาก นักศึกษาชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีเจตคติที่ดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป, คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 – 2.99 และคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.49 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

3.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาเอกแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาแขนงวิชาเอกการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ

นักศึกษาแขนงวิชาการตลาด มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านการวัดผลและการประเมินผลแตกต่างจาก นักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และแขนงวิชาการบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อวิชาการบัญชี แตกต่างจากนักศึกษาแขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาแขนงวิชาการตลาดมีเจตคติที่ดีกว่านักศึกษาแขนงวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ แขนงวิชาการบัญชี และแขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่านักศึกษาที่เคยเรียนวิชาพื้นฐานการบัญชีแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน และรายด้าน แตกต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาพื้นฐานการบัญชี 1 / การบัญชี 1, การบัญชี 2 / การบัญชี 1, การบัญชี 2 และการบัญชีเพื่อการจัดการ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ นั่นคือ

นักศึกษาที่เคยศึกษาพื้นฐานวิชาการบัญชี 1, การบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างจากนักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่เคยศึกษาพื้นฐานวิชาการบัญชี 1 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีดีกว่านักศึกษาที่เคยเรียนวิชาการบัญชี 1, การบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการมาแล้ว ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตรโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา รวม 4 ด้าน คือด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล พบว่านักศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามองเห็นประโยชน์และความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาการบัญชี เนื่องจากการศึกษาด้านการบริหารธุรกิจสิ่งสำคัญคือความรู้เกี่ยวกับด้านการบัญชี นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางด้านการบัญชีไปใช้ศึกษาวิชาที่เรียนต่อเนื่องในหลักสูตร และในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ขณะเดียวกันสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สอดคล้องกับการสำคัญ (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. เอกสารการประชุม หมายเลข 3. 2543:1) การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตร โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จึงเน้นด้านบริหารธุรกิจระดับวิชาชีพ (Professional) สามารถประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการที่นักศึกษาได้ศึกษาวิชาการบัญชีจึงเป็นการฝึกทักษะเพื่อสร้างความรู้ ความชำนาญในการประกอบอาชีพ และดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชี ในขณะที่ตัวอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชี เป็นผู้มีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีและมีประสบการณ์ในการสอนวิชาการบัญชีมานานหลายปี มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษา มีการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการเรียนการสอนอยู่เสมอ รวมทั้งมีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นักศึกษาจึงมีเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชี

2. ผลจากการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษา ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล ปรากฏดังนี้

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาการบัญชีรายด้าน และรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาทราบถึงความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษารายวิชาการบัญชี เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่ตัวความรู้ทางการบัญชีสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งยังสามารถนำความรู้ทางด้านการบัญชีไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ

ได้อีกทางหนึ่งด้วย จึงมีผลทำให้นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาการบัญชีไปในทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรีย์ มาเกิด (2544: 80) ที่ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนินธนบุรี พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชี ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียนและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เดียวกันยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาฆฉัตร สวัสดิวัฒน์ (2542: บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักศึกษาทั้ง 3 ระดับชั้นมีเจตคติต่อวิชาการบัญชีรายด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาบัญชีมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งเพิ่งเริ่มเรียนวิชาการบัญชี และเป็นการศึกษาเนื้อหาวิชาการบัญชีเบื้องต้นที่ยังไม่ยุ่งยากและซับซ้อน นอกจากนั้นยังมีเนื้อหาค่อนข้างน้อย เน้นทฤษฎีเบื้องต้นซึ่งทำให้สามารถศึกษาและเข้าใจง่าย ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ได้ศึกษาวิชาการบัญชี ที่มีเนื้อหาเพิ่มมากขึ้นและซับซ้อนมากขึ้นตามลำดับชั้นปี ซึ่งนอกจากจะมีทฤษฎีแล้วยังต้องมีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสามารถนำไปใช้งานได้ด้วย นักศึกษาจึงต้องการมีความเข้าใจเนื้อหาวิชาการบัญชีให้มากยิ่งขึ้นกว่าการเรียนในระดับชั้นต้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการศึกษารายวิชาเกี่ยวข้องในชั้นสูงขึ้นไปตามลำดับ ดังนั้นจึงต้องการวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถทำให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย หรือสามารถนำไปศึกษาทบทวนด้วยตนเองได้ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการบัญชีที่ผ่านมาเหมือนกัน มีความต้องการวิธีสอนและการเรียนการสอนที่ต่างจากการเรียนในรัชั้นต้นเหมือนกัน จึงมีเจตคติไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป, คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 – 2.99 และคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.49 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีรายด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจไม่ใช่เป็นตัวกำหนดเจตคติที่นักศึกษามีต่อวิชาการบัญชี เมื่อนักศึกษามองเห็นคุณค่าของการศึกษาวิชาการบัญชี และเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิชาการบัญชี ดังนั้นถึงแม้ว่าผลการเรียนจะเป็นอย่างไร เจตคติของนักศึกษาก็ยังคงเป็นไปในแนวเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรีย์ มาเกิด (2544: 81) ที่ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี พบว่า

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชี ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียนและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มามฉัตร สวัสดิวัฒน์ (2542: บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาในวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนการสอนทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาเอกการบริหารทรัพยากรมนุษย์ แขนงการบัญชี แขนงการเงิน และการธนาคาร แขนงการตลาด และแขนงคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือนักศึกษาทั้ง 5 แขนงวิชาเอก มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีรายด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาแขนงวิชาการตลาด มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านการวัดผลและการประเมินผลดีกว่านักศึกษาแขนงการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และแขนงวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติดีกว่านักศึกษาแขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคืออาจเป็นเพราะนักศึกษาแขนงวิชาการตลาด ไม่มุ่งหวังผลการเรียนวิชาการบัญชีสูงมากนักจึงพอใจกับการวัดผลและการประเมินผลที่ได้รับว่าเหมาะสมและถูกต้องแล้ว สำหรับนักศึกษาแขนงวิชาการบัญชี และนักศึกษาแขนงวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีความมุ่งหวังที่จะศึกษาวิชาการบัญชีสูงกว่า และต้องการได้รับผลการเรียนที่ค่อนข้างสูง เพราะต้องนำความรู้ด้านวิชาการบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปประกอบวิชาชีพได้ จึงเห็นว่าการวัดผลและการประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ผลการเรียนสูงขึ้นตามความคาดหวังของนักศึกษา

2.5 นักศึกษาที่มีพื้นฐานทางการบัญชีที่เคยศึกษา คือ การบัญชี 1, การบัญชี 1 และการบัญชี 2, การบัญชี 1 การบัญชี 2 และการบัญชีเพื่อการจัดการ มีเจตคติต่อวิชาการบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล และรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่เคยศึกษาพื้นฐานวิชาการบัญชี 1 มีเจตคติต่อวิชาการบัญชีด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนดีกว่า นักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 วิชาการบัญชี 2 และ นักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 วิชาการบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่เคยศึกษาพื้นฐานวิชาการบัญชี 1 มีเจตคติที่ดีกว่านักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 วิชาการบัญชี 2, และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ เนื่องจากการเรียนการสอนในวิชาการบัญชี 1 เป็นการสอนในระดับขั้นต้น ซึ่งมีทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติทักษะในการบันทึกบัญชี ดังนั้นวิธีการเรียนการสอนจึงเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้แก่นักศึกษาได้เข้าใจง่าย นักศึกษาจึงมีความรู้สึกที่สามารถทำบัญชีได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชี ในขณะเดียวกันเมื่อนักศึกษาได้ผ่านการเรียนวิชาการบัญชี 1 ไปศึกษาต่อในวิชาการบัญชี 2 ซึ่งต้องนำพื้นฐานจากการเรียนวิชาการบัญชี 1 ในระดับขั้นต้นไปใช้ ดังนั้นถ้านักศึกษาไม่สามารถเรียนวิชาการบัญชี 1 ในขั้นต้นได้ดี หรือไม่เข้าใจหลักการบัญชีในขั้นต้น จะไม่สามารถเรียนรายวิชาการบัญชีขั้นต่อไปได้อย่างเข้าใจ ในขณะเดียวกันการเรียนการสอนในรายวิชาการ

บัญชีที่สูงขึ้นจะไม่เน้นการสอนทฤษฎีเบื้องต้นเหมือนวิชาการบัญชี 1 แต่จะเน้นการนำความรู้ทางด้านวิชาการบัญชีไปใช้กับการเรียนในวิชาที่ต่อเนื่องและที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งหากนักศึกษาไม่มีความเข้าใจทฤษฎีทางการบัญชี และไม่สามารถในการคิดวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ได้ จึงมีความรู้สึกว่าการบัญชีเป็นวิชาที่เข้าใจยาก ซับซ้อน ดังนั้นจึงมีผลทำให้ นักศึกษาที่เคยศึกษาพื้นฐานวิชาการบัญชี 1 มี เจตคติต่อวิชาวิชาการบัญชีดีกว่านักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1 วิชาการบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ ส่วนนักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1, วิชาการบัญชี 2 และนักศึกษาที่เคยศึกษาวิชาการบัญชี 1, วิชาการบัญชี 2 และวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการ มีเจตคติไม่แตกต่างกัน เพราะมีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการบัญชีที่ผ่านมามากคล้ายกัน และใกล้เคียงกัน มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการศึกษาวิชาการบัญชีเหมือนกัน จึงมีเจตคติเป็นไปในแนวเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เจตคติเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนการสอน ซึ่งทำให้นักศึกษามีความสนใจหรือไม่สนใจในการเรียนการสอน เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนจะเป็นตัวทำนายผลสำเร็จของการเรียน ถึงแม้เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่ก็ยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยต้องอาศัยระยะเวลา ซึ่งบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติของนักเรียนคือครู ตลอดจนเพื่อนนักเรียนและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนดังนี้

1. ด้านเนื้อหาวิชา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติระดับที่ดีมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติระดับปานกลางคือ เนื้อหาวิชาการบัญชีสามารถยืดหยุ่นได้ เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าสนใจและน่าศึกษา เนื้อหาวิชาการบัญชีเป็นระบบและขั้นตอนง่ายต่อการทำความเข้าใจ วิชาการบัญชีเป็นวิชาที่ไม่จำเป็นต้องเรียน และวิชาการบัญชีเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาต่อทางบริหารธุรกิจ แสดงว่านักศึกษายังมีเจตคติว่าเนื้อหาวิชาการบัญชียังไม่น่าสนใจ และยังยากต่อการทำความเข้าใจ และควรจะมีเนื้อหาที่สามารถยืดหยุ่นได้ ซึ่งโดยที่ธรรมชาติของวิชาการบัญชานั้น เนื้อหาวิชามักมีกฎเกณฑ์เป็นทฤษฎีตายตัว ดังนั้นผู้สอนควรปรับปรุงเนื้อหาให้ร่วมสมัย โดยนำเหตุการณ์ปัจจุบันมาประยุกต์ใช้ เริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายไปหายากและเน้นเนื้อหาที่นักศึกษาสนใจ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจและให้นักศึกษาค่อย ๆ ทำความเข้าใจทีละน้อย ลดเนื้อหาที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนลง และพยายามปรับเนื้อหาให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมกับผู้เรียน ในขณะเดียวกันสถาบันควรมีการปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชาการบัญชีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เน้นประโยชน์ในการสามารถนำไปใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ และกำหนดระยะเวลาในการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติระดับที่ดีมาก เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเชื่อถือและศรัทธาในตัวผู้สอน เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติระดับปานกลางคือ ผู้สอนเข้มงวดกับนักศึกษาเกินไป และผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาการบัญชี แสดงว่านักศึกษามีเจตคติว่าผู้สอนวิชาการบัญชีเข้มงวดกับนักศึกษามากเกินไป ในขณะเดียวกันนักศึกษาต้องการให้ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนที่ทำให้เรียนวิชาการบัญชีเข้าใจได้ง่าย ดังนั้นผู้สอนควรลดความเข้มงวดลง ให้ความเมตตากรุณา มีความอดทนที่จะอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจ และควรให้คำชมเชยเพื่อเป็นกำลังใจในการ

เรียนเป็นครั้งคราว พยายามใช้เทคนิควิธีสอนหลายวิธี ยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา และสถาบันควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ผู้สอน ทั้งการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เพิ่มเติม และการจัดอบรมสัมมนาการพัฒนาและปรับปรุงเทคนิควิธีการสอน

3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติดีมาก คือ วิธีการสอนแบบสาธิตทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก และเมื่อผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาการบัญชี ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้น ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีเจตคติในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาวิชาการบัญชีนอกจากจะเน้นทฤษฎี มีความยุ่งยากและซับซ้อนแล้ว ยังจำกัดด้วยระยะเวลาในการสอนด้วย ดังนั้นจึงทำให้ผู้สอนต้องเร่งรีบสอน จึงมีผลทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายเพื่อให้นักศึกษาผ่อนคลายความเครียดในการเรียน อาจารย์ผู้สอนจะต้องปรับปรุง วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสอนหลักทฤษฎีและมอบหมายงานให้นักศึกษาได้ค้นคว้าและคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ผู้สอนควรหาเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อการเรียน หากกิจกรรมเกี่ยวกับการบัญชีให้นักศึกษาทำ ไม่เน้นเนื้อหามากเกินไป ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากเพื่อเพิ่มพูนทักษะ และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสอน จัดกิจกรรมสอนเสริมนอกเวลาเรียนให้นักศึกษาที่สนใจ

4. ด้านการวัดผลและการประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติระดับที่ดีมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ข้อที่นักศึกษามีเจตคติระดับปานกลางคือ ข้อทดสอบวิชาการบัญชีมักจะยากเกินความสามารถของนักศึกษา การวัดผลและการประเมินผลของผู้สอนมักจะขาดความยุติธรรม ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะได้คะแนนมากหรือน้อยเพียงแต่ให้สอบผ่านเท่านั้น และ ข้าพเจ้าจะปรับปรุงการเรียนภายหลังจากการรับแจ้งผลการสอบทุกครั้ง แสดงว่านักศึกษามีเจตคติว่าข้อสอบยากและไม่มีความยุติธรรมในการประเมินผล ดังนั้นผู้สอนจึงควรกำหนดเกณฑ์การวัดผลและชี้แจงให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน และเป็นแนวเดียวกัน ใช้วิธีการวัดผลหลายวิธีนอกเหนือจากการทดสอบเพียงอย่างเดียว โดยเก็บคะแนนทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้ง และแจ้งผลการสอบทุกครั้งเพื่อให้นักศึกษาได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ในขณะเดียวกันสถาบันควรมีการวิเคราะห์ข้อสอบอย่างจริงจัง จัดทำธนาคารข้อสอบหรือข้อสอบกลางที่เป็นมาตรฐาน ทั้งข้อสอบกลางภาคและข้อสอบปลายภาค เพื่อให้การวัดผลและการประเมินผลของผู้สอนทุกคนเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับอื่น ๆ เช่นระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี (หลังอนุปริญญา) ทั้งภาคปกติ ภาคสมทบ และ ภาค กศ.บป.
1. ควรได้มีการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีโดยใช้ตัวแปรอื่น ๆ เช่น พื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ การเลือกเรียนสายศิลป์ หรือสายวิทยาศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษา เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในระดับอุดมศึกษาดังกัน ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชี เหมือนกัน
4. ควรมีการศึกษาเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาที่เรียนโดย ใช้บทเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. (2540). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็สดีโปรดักชั่น.
- จิตตชา นิลดำ. (2542). ปัญหาการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูณานิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ดุขฎิ วัฒนคามินทร์. (2544). เจตคติต่อวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. ปรินูณานิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ชวาล แพรัตกุล. (2516). เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 5. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยยงค์ ขามรัตน์. (2523). เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาเอกสุขศึกษา. วิทยา
นิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ. (2519) . การสอนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา .
- ทัศนีย์ เจริญเลิศ.(2538). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนชาณุวิทยา อำเภอชาณุวรลักษณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร. ปรินูญา
นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทวีศิลป์ พรหมสุวรรณ. (2542). การศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพของนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม).
ปรินูณานิพนธ์ กศม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ธวัชชัย ชัยจิระฉายากุล .(2527). การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
มหิดล.
- ธัญสิทธิ์ วรรณปกาสิต. (2543). การศึกษาเจตคติที่มีต่อสิ่งเสพติดของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียน
แบบชั้นเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 1. ปรินูญา
นิพนธ์ กศม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
อัดสำเนา
- ธำรง บัวศรี . (2542). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาการศึกษา
- บรรจง อภิรติกุล. (2523). วิธีสอนวิชาการบัญชี. กรุงเทพฯ :พิทักษ์อักษร
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2521). การวัดผลและประเมินผลการศึกษา: ทฤษฎีและการประยุกต์.
กรุงเทพฯ; คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- พรศรี โรจน์เมฆี. (2540). ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินูณานิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

- พิจิตร เขาวนปรีชา. (2540). เจตคติที่มีต่อวิชาพลศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินุณยานิพนธ์ กศม.(สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ. (2540). แผนการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: เดอะบุ๊กส์ .
- พิสมัย บัวอุไร. (2542). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป
โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. ปรินุณยานิพนธ์ กศม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พิสิฐ เมธามัท และธีรพล เมธิกุล .(2529). ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค. เอกสารประกอบการสอน.
กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2533). การเรียนการสอนในอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- มาลินี วงษ์นาม. (2527). เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา. ปรินุณยานิพนธ์
กศ.ม.(สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา
- มาฆฉัตร สวัสดิวัฒน์. (2542). ทศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนทางด้านวิชาคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา
ในวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์ กศม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน.(2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ.
อักษรเจริญทัศน์.
- รพีพรรณ สุธาปัญญกุล. (2541). การศึกษาทัศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์
กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
การบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการเขตพน. ปรินุณยานิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลำพอง บุญช่วย.(2524). การสอนเชิงระบบ. นนทบุรี: ศิริชัยการพิมพ์.
- ศศิธร หาคำ. (2533). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยได้รับการตรวจการบ้าน 3 แบบ. ปรินุณยานิพนธ์ กศม. (การประถม
ศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). เจตคติ. กรุงเทพฯ : ดิฉันบุคลโลร์.
- สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. (2541). การปฏิรูปการฝึกหัดครู บทบาทของสถาบันราชภัฏในแผน 8 .
วารสารราชภัฏกรุงเก่า.
- สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. (2543). เอกสารประกอบการประชุม.. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. (2543). คู่มือนักศึกษา. กรุงเทพฯ. สำนักส่งเสริมวิชาการ.
- ลีปนนท์ เกตุทัต.(2534). การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. (2543). หลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 . กรุงเทพฯ :

- สุพล เย็นเจริญ. (2542). ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร .
 ปริญญานิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
 อัดสำเนา.
- สุมิตร คุณานุภกร. (2523). หลักสูตรและการสอน . กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- สงัด อุทรานันท์. (2529). การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- อรัญญา เวียงวะลัย. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติทางสังคม เจตคติต่อวิชาที่เรียน กับผลสัมฤทธิ์
 การเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 (การวัดผลการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา
- อัมพา ขงทุมมินทร์.(2542). เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี.
 ปริญญานิพนธ์ กศม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- อำพัน ทันสม. (2535). ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผล-อารมณ์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียน
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสรวงวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด. ปริญญานิพนธ์ กศม.
 (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2523). “การประเมินอาจารย์”, วิจัยและเครื่องมือ . กรุงเทพฯ . โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- Cowell, M.D. and Entwistle, (1971). *The British of Educational Psychology*. City : Publisher.
- Cohen, Arthur R. (1954). *Attitude Change and Social Influence*. New York : Basic Book, Inc.,
- Good, Carter Vicler. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill ,Inc.,
- Grush, Edgar V. and Donald Costin.(1975). *Teaching and Media*. London: Mathuen.
- Hillgard, Earnest Ropiguet .(1962). *Introduction to Psychology*. 3 rd ed. New York : Harcourt
 Braceworld Inc.,
- Krete, D. and R.S. Crutchfield.(1948). *Theory and Problem in Social Psychology*. New York :
 McGraw – Hill ,Inc.,
- Newcomb, Theodore M.(1954). *Social Psychology*. New York : The Dryden Press, Inc.,
- Rokeach, Milton. (1970). *Beliefs, Attitudes and Values*. San Francisco: Jossey – Bess.
- Rosenberg, M. J.and Hovland, C.I. (1960). *Attitudes Organization and Change*. New Haven, CT. Yale
 University Press.
- Shaver, Kelly G. (1977). *Principles of Social Psychology*. Cambridge: Winthrop Publishers.
- Thornberg, Hershall D.(1985). “Attitudinal Determinents in Holding Drop Out in Schooll,”*The Journal
 Of Educational Research*. Vol (68) : 181 – 185.
- Thurstone. L.L.(1967). *Theory and Measurement* . New York: John Wiley and Sons Inc.,
- Triandis, Harry C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York: John Wiley and Sons Inc.,
- Yamane, Taro.(1969). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพมหานคร
2. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ ภาควิชาวัดผลทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพมหานคร
3. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/5190

วันที่ 12 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

 เนื่องด้วย นางประภาภรณ์ บรรลือ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “เจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี และ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางประภาภรณ์ บรรลือ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/5151

วันที่ 12 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางประภาภรณ์ บรรลือ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “เจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สิทธิฐากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางประภาภรณ์ บรรลือ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

**เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา**

แบบวัดเจตคติ

เรื่อง เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน () หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. ระดับชั้น

2.1 () ชั้นปีที่ 2

2.2 () ชั้นปีที่ 3

2.3 () ชั้นปีที่ 4

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.2 () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

3.3 () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

4. แขนงวิชาเอก

4.1 () การบริหารทรัพยากรมนุษย์

4.2 () การบัญชี

4.3 () การเงินและการธนาคาร

4.4 () การตลาด

4.5 () คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

5. วิชาพื้นฐานการบัญชีที่เคยศึกษา

5.1 () การบัญชี 1

5.2 () การบัญชี 1 และการบัญชี 2

5.3 () การบัญชี 1, การบัญชี 2 และการบัญชีเพื่อการจัดการ

ตอนที่ 2 : แบบวัดเจตคติต่อวิชาการบัญชี

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ซึ่งตรงกับความรู้สึก และความคิดเห็น
ของนักศึกษามากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
	<u>ด้านเนื้อหาวิชา</u>					
1	เนื้อหาวิชาการบัญชีโดยส่วนรวมเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา					
2	เนื้อหาวิชาการบัญชีมีความทันสมัยและก้าวหน้า					
3	เนื้อหาวิชาการบัญชีสอดคล้องกับความต้องการของตลาด แรงงาน					
4	เนื้อหาวิชาการบัญชีสามารถยืดหยุ่นได้					
5	เนื้อหาวิชาการบัญชีมีความยุ่งยากและซับซ้อน					
6	เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าเบื่อหน่าย					
7	เนื้อหาวิชาการบัญชีน่าสนใจและน่าศึกษา					
8	เนื้อหาวิชาการบัญชีช่วยให้เป็นคนมีความละเอียด ถี่ถ้วน รอบคอบ					
9	เนื้อหาวิชาการบัญชีช่วยส่งเสริมให้เป็นคนคิดเร็ว					
10	ถ้าเลือกเรียนได้ข้าพเจ้าจะไม่เลือกเรียนวิชาบัญชี					
11	เนื้อหาวิชาการบัญชีสามารถนำไปใช้งานได้จริง					
12	เนื้อหาวิชาการบัญชีเป็นระบบและขั้นตอนง่ายต่อการทำ ความเข้าใจ					
13	วิชาการบัญชีเป็นวิชาที่ไม่จำเป็นต้องเรียน					
14	วิชาการบัญชีเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาต่อทาง บริหารธุรกิจ					

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
	<u>ด้านอาจารย์ผู้สอน</u>					
15	ผู้สอนบรรยายไม่ชัดเจนทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน					
16	การเรียนวิชาบัญชีผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางการบัญชี					
17	ผู้สอนเข้มงวดกับนักศึกษาเกินไป					
18	ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนเมื่อผู้สอน สอนเนื้อหาเร็วเกินไป					
19	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าผู้สอนวิชาบัญชีน่าเชื่อถือและศรัทธา					
20	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้นเมื่อผู้สอนตั้งใจสอน					
21	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าผู้สอนพร้อมเสมอที่จะให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ที่มีปัญหาทั้งในและนอกเวลาเรียน					
22	ข้าพเจ้าชอบให้ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
23	ผู้สอนใช้วิธีสอนหลายวิธีทำให้ไม่เบื่อในการเรียน					
24	ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาการ บัญชี					
25	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้นเมื่อได้รับคำชมเชยจากผู้สอน					
26	ข้าพเจ้าอยากให้ผู้สอน มีความยืดหยุ่นในการสอน					
27	ข้าพเจ้าชอบให้ผู้สอนตรงต่อเวลาในการสอน					
28	ผู้สอนวิชาการบัญชีมีวิธีการจูงใจที่ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน					
29	ข้าพเจ้าต้องการให้บททวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมาก่อนสอน บทเรียนใหม่					

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
	<u>ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน</u>					
30	กิจกรรมการสอนวิชาการบัญชีไม่น่าสนใจ					
31	แบบฝึกหัดวิชาการบัญชีมีมากเกินไป					
32	เรียนวิชาการบัญชีแล้วรู้สึกเบื่อหน่ายและง่วงนอนมาก					
33	ข้าพเจ้าต้องการให้มีการสอนเสริมวิชาการบัญชีนอกเวลาเรียน					
34	ข้าพเจ้าศึกษาและทำความเข้าใจในวิชาการบัญชีล่วงหน้า					
35	วิธีการสอนวิชาการบัญชีแบบสาธิตทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก					
36	เมื่อผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาการบัญชีทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนมากขึ้น					
37	ถึงเวลาเรียนวิชาบัญชี ข้าพเจ้าอยากหนีเรียน					
38	เรียนวิชาบัญชีแล้วสนุก เพราะได้พัฒนาความคิด					
39	ข้าพเจ้าชอบศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาการบัญชี					
40	ตั้งแต่เรียนวิชาการบัญชีมา ไม่เคยเรียนเข้าใจเลย					
41	ถ้าสถาบันจัดตั้งชุมนุมการบัญชีข้าพเจ้าอยากร่วมด้วย					
42	ข้าพเจ้าไม่เคยทำแบบฝึกหัดวิชาบัญชีด้วยตัวเองเลย					

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
	<u>ด้านการวัดผลและการประเมินผล</u>					
43	ข้อทดสอบวิชาการบัญชีมักจะยากเกินความสามารถของนักศึกษา					
44	ข้อทดสอบมักมีมาก จนทำไม่ทัน					
45	การวัดผลและการประเมินผลของผู้สอนมักจะขาดความยุติธรรม					
46	ข้าพเจ้าชอบให้ตรวจแบบฝึกหัดและแจ้งผลงานสม่ำเสมอ เพื่อจะทำให้เข้าใจมากขึ้น					
47	ข้าพเจ้าอยากให้มีการวัดผลวิธีอื่นนอกเหนือจากการทดสอบอย่างเดียว					
48	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการประเมินผลในการสอบวิชาการบัญชีให้ผ่านสูงเกินไป					
49	การทดสอบบ่อย ๆ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความเครียด					
50	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการสอบเป็นระยะโดยไม่ต้องสอบปลายภาคทำให้ข้าพเจ้าได้ทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ					
51	การแจ้งผลการสอบทุกครั้งทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง					
52	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะได้คะแนนมากหรือน้อย เพียงแต่ให้สอบผ่านเท่านั้น					
53	ข้าพเจ้าจะปรับปรุงการเรียนหลังจากการรับแจ้งผลการสอบทุกครั้ง					
54	ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะทำคะแนนในการสอบแต่ละครั้งให้มีความถูกต้องมากที่สุดเพื่อให้ได้คะแนนสูงที่สุด					

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
กรุงเทพฯ 10110

29 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

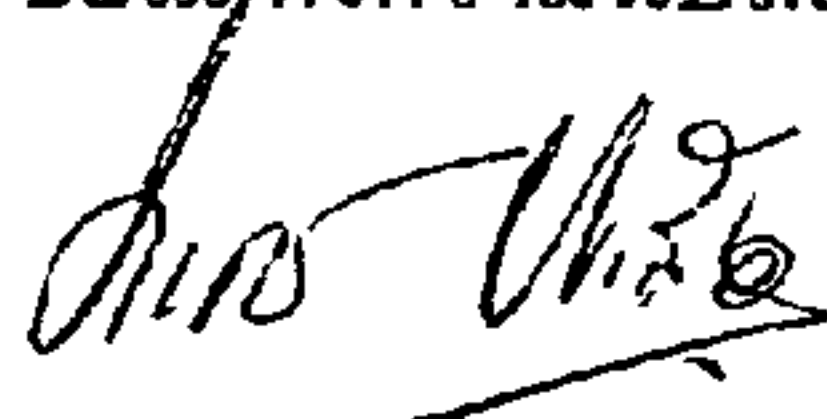
เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน นางประภาภรณ์ บรรลือ เป็นนิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิตสาขารัฐกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง "เจตคติ
ต่อวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรม
วิชาการบริหารธุรกิจสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา" จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณากรอก
ข้อมูลในแบบสอบถามทุกข้อด้วย

ข้อมูลที่ได้รับครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาด้านเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชา
การบัญชี ของผู้วิจัยอย่างมาก และคำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับ โดยจะนำเสนอข้อมูล
ในภาพรวมต่อผู้บริหารสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงการเรียนการสอน
และสร้างความพึงพอใจในการเรียนให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชีซึ่งจะเป็นประโยชน์
แก่ผู้สอนและตัวนักศึกษามากที่สุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดกรุณาให้ความร่วมมือ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางประภาภรณ์ บรรลือ)

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ พม 1012/5644

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางประภาภรณ์ บรรลือ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “เจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียรุ ลิมไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 – 4 ภาคปกติ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางประภาภรณ์ บรรลือ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางประภาภรณ์ บรรลือ
วันเดือนปีเกิด	20 เมษายน 2490
สถานที่เกิด	อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	45/13 ถนนชัยพฤกษ์ – ดลิ่งชั้น เขตดลิ่งชั้น กรุงเทพมหานคร 10170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2506	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวรนารีเฉลิม สงขลา
พ.ศ. 2509	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ สงขลา
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบัญชี วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2532	ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ (ธุรกิจศึกษา – บัญชี) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
พ.ศ. 2545	ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา)